

Jutri 1. junija ob 19. uri VELIKO VOLIVNO ZBOROVANJE Slovansko-italijanske ljudske fronte v Javnem vrtu (Giardino pubblico) - Govorila bosta tov. Štoka in Petronio; predsedovala bo tov. Špela

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE SLOVENSKEGA NARODA ZA TRŽAŠKO OZEMLJE
Leto V - Cena 15 lir - 10 jugolir - 2.50 din
TRST torek 31. maja 1949
Poština plačana v gotovini
Spedizione in abbon. postale
Stev. 128 (1218)

Tržačanke, glasujte za Ljudsko fronto!

(Govor tov. Alme Reschitzove na tržaškem radiu I.)

Zene ASIZZ pristašnice Slovansko-italijanske ljudske fronte so tako razumele važnost teh občinskih volitev. Razumele so, da skušajo imperialisti in njegovi hlapi si v teh volitvah doseči velik uspeh, da bi ponovno zaslužili ljudstva. Vsi so lahko videli in lahko vidijo, da so bile te volitve pripravljene in organizirane s protidemokratskimi metodami in sistemi. Nastale so z organiziranjem in s pomočjo tistih, ki so toliko let pred vami po fašizmu odrekli tržaškemu ljudstvu demokratske pravice. Dosedne demokratske sile, združene v Ljudski fronti se ne morajo in se ne smejo odpovedati borbi. Podprej moramo pravice delavcev, obrambo miru in začetek politike, ki naj zajame delo in kruh prebivalstva.

Zene Ljudske fronte poudarjamo, da sedanja generacija žena ni bila dejanska nikoli deležna političnih pravic ter ni nikoli izvajala pravic do glasovanja. Ženo so vedno držali v največji podložnosti. Kapitalistični razred je posebno v svojem sedanjem dekadentnem obdobju vedno spekuliral in izkoriščal ženo, da bi jo imajo, s tem da imajo ženo bogastvo, so se kapitalisti vedno posluževali vzgoje in kulture na način, da je žena ostala v nevednosti in da so jo izkoriščali za svoje razredne interese.

Zato se žene Ljudske fronte bomo proti verskim predsodkom, ki v nekaterih primerih spreminjajo ženo v bitje brez duše in brez razuma. Hočemo prekiniti psako vez z materinstvom, ki dvi: ženo gospodarsko in socialno v pogojih manjvrednosti, in se bomo, da bo žena imela možnost razviti vse svoje zmožnosti ter da bo lahko sodelovala v javnem življenju enakopravno z moškimi.

Poudarjamo, da so dolžnosti, naložene in odgovornosti žene, nečimerno. Žena postopoma vstaja, ne da bi se zavedala in ne da bi o tem vedela, veliki vplivi na vs. razvoj življenja: njena akcija v družbi je postopoma odločujoča. Vse gre skopiti v njene roke, na vse lahko vpliva s svojim mnenjem in s svojim delovanjem.

V italijanski republiki so se 18. aprila n. pr. konservativne in reakcijske sile, kršćanska demokracija, predstavniška kapitalizma in gospodarske sile Vatikana v službi anglo-ameriškega imperializma, postavile oblasti in postavile protiljudski režim ravno s poročjo milijonov žena.

Zaradi tega opozarjamo žene Ljudske fronte, vse ljudstvo in posebno ženo na veliko nevarnost, da bi se tudi v Trstu postavil režim, ki bi bil še hušji od onega, ki ga tokrat ledi trpimo.

Pro črni drbi fašizma naj se žena močno udeleži politične borbe

Roma lecuta causa finita
Kakor takrat, ko so imperialistične sile raztrgale sporazume z Avstrijo, tako tudi sedaj el Lavoratorij ni mogel počakati nikoli nekaj dni (v volivni kampanji) samo seveda, in ni časa za razmišljanje! Ter takoj drugi dan glasno in slastno pograbil najnovejši provokacijski isti imperialistični razgovor Sforza-Tito.

GLA ROMI SI APPRENDE CHE... TITO...
Kajna naloge Vidalijevih imperialistov je namreč, da tržaško predstaviteljstvo o dobro znani domeni «Roma lecuta» - causa finita - naj so pa kaj slabo uspeva, kajli kot so omenjenem najnovejšem doletu, je že prila iz istega Rima vesti, da je esamblino l'incontro Sforza-Tito...
Oh, la Rima, oh Italia del mio cuore...
...ko jima hoče storiti najboljše...
...pa se sredi njihove volivne kampanje tako nevhvalno demantira...
...ko bodo v tem večnem mestu vsi uvideli, da je prav za prav od vseh...
...in ve, kako se je premeta in kako...
...kakšno borbi med tržaškimi delavci...
...kterih volivno mesto k Italiji, ter da...
...priključitev, to bo takrat, ko Togliatti...
...delavcem: naj vs razumem, ampak...
...tržiščni delavci res ne bodo nič več...
...razumeli, oziroma bodo predobro...
...pripravili na kakšen način jih je Vidali...
...nikoli ne bo zgodilo! Zato skrbimo in...
...bomo skrbeli ml.

Dolinčani so razbili vidalijevski teror V Dolini, v Štamaru in Štivanu

je v nedeljo naše ljudstvo jasno in odločno pokazalo, da bo na junijskih volitvah strnjeno glasovalo za Slovansko-italijansko ljudsko fronto

Tudi v nedeljo je Slovansko-italijanska ljudska fronta priredila vrsto volivnih zborovanj v tržaški okolici, na katerih so njeni kandidati tolmačili ljudstvu pomen in važnost junijskih volitev.

V Dolini
Govornika na volivnem zborovanju v Dolini tov. Albin Godina - Vojo in Petronio Bortolo sta prišla v vas takoj po 17. uri in ob 17.30 so že zadonele prve partizanske in druge pesmi delovnega ljudstva, ki so vabile po Vidaliu in po njegovih kričavih terorizirane Dolinčane, ki se jim je z obrazov čitala želja, da hočejo končno vendar slišati jasno in odkrito besedo iz ust ljudi, katerim bodo dali na volitvah svoje glasove. Opazili pa je bilo seveda neizbežnega Vidaličevega žandrija Lovriho in peščico njegovih oprtnikov, ki so raz zidove srepo zrla na zbirajočo se množico. Vendar pa se ljudstvo na njegovo prisotnost, ki je tako zelo slišala tisti SSovskih banditov, ni mnogo oziralo in se do 18. ure v obilnem številu zbralo na trgu.

Predlogi zahodnih držav sov nasprotju s potsdamskimi sklepi
Višinski odklanja omenjene predloge, ki so tudi v nasprotju z željo nemškega ljudstva - Danes bo Višinski nadaljeval z obrazložitvijo stališča SZ

PARIZ, 30. — Današnji seji zunanjih ministrov je predsedoval Višinski, ki je odgovoril na predloge treh zahodnih držav. Izjavil je med drugim: Predlog, ki predvideva raztegnitev ustave odobrene v Bonnu na sovjetsko področje, ni bil sestavljen na demokratski način, ker je bil izdelan v največji tajnosti. Nemško ljudstvo ni sodelovalo pri sestavi te ustave, ki so jo diktilare zahodne države. Te države hočejo vsi. liti Nemčiji federalni sistem, kar pomeni razcepitve Nemčije. Predlogi zahodnih držav hočejo raztegniti ustavo sestavljeno v Bonnu na Vzhodno Nemčijo, ne da bi Sovjetska zveza sodelovala pri njeni izdelavi ali da bi jo bili vsi vprašali za mnenje, kakor tudi ne da bi vprašali za mnenje prebivalstva Vzhodne Nemčije. Sedaj se je prebivalstvo Vzhodne Nemčije izreklo za svojo ustavo, česar zahodne države sploh ne upoštevajo.

Predlog zahodnih držav se skljuje na okupacijski statut glede vprašanja trajanja okupacije. Toda statut nima določb, ki bi predvidevale konč okupacije, zaradi česar bi morala okupacija trajati za nedoločen čas, kakor predvideva statut.

Vasintonski dogovori predvidevajo za nemško ljudstvo možnost, da se vlada samo, toda vsebujejo tudi okupacijski statut, ki pridruži zaveznikom pravico nadzorstva nad sklepi nemške vlade.

Predlogi, ki se nanašajo na reparacije vzhodnega področja in na podjeltja, ki so jih sovjetske oblasti zaplenile, niso v nikaki zvezi z vprašanjem nemške enotnosti. Nasprotno, dajejo zahodnemu kapitalu možnost, da položi svoje roke na nemško podjeltja. Predlog treh zahodnih držav, Zanimak je nato, da bi bil vašingtonski sporazum v nasprotju s potsdamskimi načeli.

Končno je govoril tudi Bevin, ki je dejal, da je erazurčen, ker je Višinski odbil njegov predlog, ne da bi prej razpravljali o posameznih paragrafihi.

Pomnovno je govoril Višinski in poudaril, da so predlogi zahodnih držav v nasprotju z duhom potsdamskih sklepov. V 18 mesecih, je izjavil Višinski, so nastale številne sprejemljivi načelom diktata. Višinski je poudaril, da ti predlogi ne

čin cone A, temveč za izigravanje, s katerim bi hoteli anglo-ameriški imperializem pod krinko upravnih volitev politično izkoristiti in uveljaviti sklepe tristranskega predloga o priključitvi Trsta k Italiji. Le Vidali s svojo okolico noče tega vedeti in trobenta o nekakšni demokratski občini, pri čemer pa dobro ve, da brez rešitve osnovnih demokratskih vprašanj, tudi demokratska občina ni mogoča. Zato noče vedeti za odločno borbo o uveljavljanju mirovne pogodbe in določb začasnega in stalnega statuta, ki so po svoji važnosti brez dvoma odločilnejši od upravnih volitev. Samo mimogrede omenja spoštovanje enakopravnosti vseh narodov, ki žive na tem ozemlju. hkrati pa je glede dvojzveznosti osebnih izkaznic in glede vračanja slovenskih priimkov dokazal, da odreka slovenskemu življu osnovne narodnostne pravice.

V navzajemnem trenutku je odkrito stopil na linijo anglo-ameriškega imperializma in pozval delovno ljudstvo za dvig enozvezniških izkaznic, češ samo s temi izkaznicami

obstajajo. Potsdam se posebno ne predvideva federalne strukture, naj reče Schuman kar koli, pač pa enostavno likvidacijo hitlerjevskih centralizacij. Likvidacija centralizma je ena stvar, federalizem pa druga.

2. leta 1947 je Molotov na londonski konferenci prikazal nevarnost, ki obstaja v raztegnitvi območij, ki posameznih dežel v škodo oblasti centralne vlade.

Višinski je nato prekinil svoj govor in izjavil, da ga bo nadaljeval jutri.

Namesniki za Avstrijo so se sestali v Parizu

PARIZ, 30. — Stirije namesniki za Avstrijo in sicer Berthelot, Zrubin, Reber in Marjoribanks, so se sestali danes popoldne ob 15. uri.

Madžarska vlada odklanja plačilo reparacij FLRJ

BEOGRAD, 30. — Tanjug objavlja poročilo, v katerem pravi, da je madžarska vlada leta 1948 popolnoma prenehala z dobavljanjem reparacij Jugoslaviji. Dalje ugotavlja poročilo, da je madžarska vlada odklonila vse jugoslovanske predloge za sporazumne rešitve tega vprašanja. Jugoslovanska vlada je vedno pokazala dobro voljo za rešitev tega vprašanja in tudi vprašanja madžarske imovine v Jugoslaviji. Madžarska vlada pa je na vse jugoslovanske predloge odgovorila s tem, da zahteva, naj jugoslovanska delegacija za reparacije zapusti madžarsko ozemlje do 29. t. m.

S tem je madžarska vlada pokazala, da noče izpolnjevati svojih obveznosti za povrnitev jugoslovanske imovine, ki so jih madžarske oblasti zaplenile in odnese na Madžarsko med okupacijo, in je napravila nov korak pri kršitvi mednarodnih obveznosti. Jugoslovanska vlada si pridružuje vso pravico, da podvzame primerne ukrepe v zaščito svojih interesov.

delo kandidati NON è stato iscritto al PNF, essi, che tra i propri candidati annoverano persino autentici ex-gerarchi del fascismo!

Noi avremmo offerto 35 mila (trentacinque mila) lire ad ognuno dei nostri candidati perché potessero la propria candidatura sulla lista del Fronte Popolare!

Pagliacci miserabili! I nostri candidati non sono gente che si possa compiere, come non hanno nulla in comune con coloro che, quando si trattava di dimostrare con i fatti il proprio amore verso la bandiera dell'Unione Sovietica, se ne stavano

del loro candidati NON è stato iscritto al PNF, essi, che tra i propri candidati annoverano persino autentici ex-gerarchi del fascismo!

Essi si sbagliano di grosso! Essi, che hanno avuto il coraggio di ridere su qualcuno dei nostri candidati, ci dicano, di grazia, chi

Volivna zborovanja Slov.-ital. ljudske fronte

DANES:

V NABREŽINI ob 20.30
Govorila: lov. Pelronio in Godina Vojo.

JUTRI:

V Javnem vrtu v TRSTU ob 19
Govorila: lov. Štoka in Petronio - Zborovanje vodi lov. Špela.

V GROČANI ob 19
Govorila: tov. prof. Raubar Miro in Požar Stanko — Zborovanje vodi tov. Raacan.

V četrtak 2. junija
V PADRIČAH ob 20.30
Govorila: dr. Dekleva Jože in Presel Miro — vodi tov. Grgič.

V SALEŽU ob 19.30
Govorila: tov. dr. Dekleva Janka.

V petek 3. junija
V BAZOVIČ ob 20.30
Govorila: tov. Vojo in Presel Miro — vodi tov. Gruntrar Karel.

V PRAPROTI ob 19.30
Govorila: tovariša Štoka in Hreščak.

Na PROSEKU ob 20.30
Govorila: tov. Laurenti in Bole — vodi tov. Vekoslav Spanger.

V soboto 4. junija
V TREBČAH ob 20.30
Govorila: tov. Kenda in Petronio.

V MALEM REPNU ob 20
Govorila: dr. Jože Dekleva.

V nedeljo 5. junija
Veliko volivno zborovanje na stadionu „PRVI MAJ“
(Vrdeška cesta pri Sv. Ivanu) združeno z velikimi športnimi manifestacijami. Govorila bosta tov. Laurenti in Štoka.

V ponedeljek 6. junija
Na OPČINAH ob 17
Govorila: tov. Vojo in Petronio; vodi dr. Daneu.

V torek 7. junija
Na KONKONEL ob 20.30
Govorila: tov. Janka in Andolšek.

Nacionalistični častniki zapuščajo Kanton

Ostavka kuomintangove vlade - V Sanghaju vlada normalno stanje - Ljudska armada napreduje v smeri Kantona

SANGHAJ, 30. — Vojaški odbor za nadzorstvo je nadaljeval s prevzemom oblasti po osvojitvi mesta s strani ljudske armade in zasedel danes ravnateljsko pošto, radijsko postajo, štiri banke ter tiskarno, kjer se je tiskal denar. Da bi preprečil finančni kaos, je odbor določil, da bo imel zakonito vrednost samo denar, ki ga je izdala ljudska banka. Stanje je v mestu normalno. Časopis «Dnevnik osvoboditve» javlja, da je bilo v bitki za Sanghaj ubitih ali ujetih čez 100.000 nacionalističnih vojakov.

Ljudska armada še vedno napreduje ob progi, ki vodi v Kanton, in so prispele okrog 70 km daleč od mesta Cankoua, za katerega vojaški opozovalci v Kantonu trdijo, da ne bo dalo ljudski vojski resnega odpora. Javljajo, da se nacionalistični oficirji že pripravljajo na selitev iz Kantona, za katerega smatrajo, da bo prvo mesto, ki ga bo ljudska armada napadla. Nacionalistični guverner sektorja Konan se je pridružil ljudski armadi z 20.000 vojakov.

Kakor poroča «Reuters», je prišel danes v Hongkong na poti v Moskvo iz Kantona sovjetski poslanik na Kitajskem, general Košen. Politični opazovalci vidijo v povratku poslanika prvi znak bodočega priznanja kitajske komunistične vlade s strani SZ. Običaj je namreč, da vlada pred priznanjem novega režima svoje predstavnike odpokliče. General Košen, ki je bil v Kantonu od februarja dalje, je bil edini med jeji inozemskih diplomatih misli, ki je iz Nankinga odgovoril pred njegovo osvoboditvijo.

AFP poroča, da je neki sovjetski predstavnik danes izjavil, da bodo konzularni uradi v Sanghaju zaprti pri čemer je dejal: «Novi režim s strani naše vlade še ni bil uradno priznan, zato bomo urad našega konzulata zaprli.» Tudi agencija TASS javlja, da bodo sovjetski uradi na Kitajskem zaprti.

Centralni komitej kuomintang je v Kantonu sprejel ostavko Hojing-činove vlade. Predsednik nove vlade bo Licungjen.

Trgovinska pogajanja ČSR-Velika Britanija

LONDON, 30. (Tanjug) — Sinoč je priselva v London češkoslovaška trgovinska delegacija, da bi začela s predstavniki britanske vlade trgovinske in finančne razgovore kakor tudi razgovore za plačilo odškodnine za britansko imetje, ki ga je ČSR nacionalizirala. Delegacija šteje 10 članov.

Lokomotive iz ČSR Turčiji
ANKARA, 30. — V Turčijo so prispele prve lokomotive izdelane v ČSR. Ankarski radio javlja, da bo ČSR na podlagi trgovinskega dogovora dobavljala Turčiji do konca avgusta 50 lokomotiv in 30 potniških vozov.

Jugoslovanska delegacija na kongresu partizanov Italije
RIM, 30. — V Rim je prišla delegacija Zveze jugoslovanskih borcev pod vodstvom Perovića. Udeležila se bo kongresa Zveze bivših italijanskih partizanov, ki se je danes začel v Firencah.

Razpustitev vseh strank v Siriji
DAMASK, 30. — Sirijska vlada je odredila razpustitev vseh političnih strank, Urade in sedee teh strank so zapletili. Predsednik vlade polk. Zaim je izjavil, da bodo estranke lahko svobodno delovale v okviru ustave in zakonov, ko bo nova ustava odobrena s plebiscitom.

LA PRETESA CAROGNA E LE AUTENTICHE CAROGNATE

Noi siamo quattro gatti; anzi siamo dei cadaveri politici, anzi, ancora, noi siamo addirittura una carogna di gatto che aspetta l'aria e che gli spazzini frazionisti sono stati incaricati di levare di mezzo. E sta bene!

Noi non scenderemo a polemizzare con questi disgraziati che da 11 mesi si danno molto da fare intorno a questa pretesa carogna, e che più vi si danno da fare e più questa «carogna» s'ingrandisce. E invece di appettare l'aria, essa non fa che mozzare il respiro ai frazionisti a tal segno, che essi hanno già da un pezzo perso l'uso della ragione. Essi, rossi (in viso), paonazzi per la gran bile, annaspanti nel vuoto, e con la bocca piena di bava, simili a cani idrofobi, scagliano ingiurie contro il nostro popolo che, stanco di ascoltare il loro linguaggio da teppisti, li sta prendendo a calci come si meritano.

Questi machiavellici da dozzina credono che la bandiera dell'Unione Sovietica sia un comodo drappo con cui si possano coprire tutti i tradimenti che già hanno consumato e quelli che ancora hanno in animo di consumare ai danni del nostro popolo lavoratore che ha saputo dare prova così splendida di attaccamento alla causa rivoluzionaria della classe operaia.

Questi maestri di tutte le bassezze che hanno la spudoratezza di ammantarsi nella bandiera dell'Unione Sovietica, tentando, nel tempo, di trascinare il nostro popolo lavoratore su posizioni concretamente antisovietiche; di

canbiare le carte in tavola, presentando come nostro, quel partito che ha sabotato la lotta delle nostre masse lavoratrici, quando esse sostenevano una dura battaglia con le forze coalizzate della reazione e dell'imperialismo; di tenere in piedi un simulacro di fratellanza italo-slava tinto di sciocismo e in funzione nettamente anti-jugoslava e a tutto danno dei diritti nazionali della popolazione slovena, ecc. non possono più fermarsi.

Il crescente insuccesso di questi metodi teppisti li ha fatti montare su tutte le furie. Di fronte alla crescente affermazione del

nostro Fronte popolare, essi sono stati costretti di passare ad nuova offensiva di terrore e di calunnie da adesperados. Essi, montati su automobili, scorrazzano per i nostri paesi e cercano di terrorizzare il nostro popolo, lanciando basse insinuazioni e triviali calunnie ai danni dei candidati del nostro Fronte, sperando, nel loro animo vigliacco, che il nostro popolo si lasci piegare da simili metodi di preta marca fascista.

Essi si sbagliano di grosso! Essi, che hanno avuto il coraggio di ridere su qualcuno dei nostri candidati, ci dicano, di grazia, chi

V nedeljo 5. junija 1949
priredi Ljudska fronta

Veliko volivno zborovanje

s peštrimi fizikturnimi sporedom.
Začetek prireditve ob 14.30

Ljubitelji prostih vaj in nogometa udeležite se praznika fizikture!

Demokrati Tržaškega ozemlja! Vaša dolžnost je, da se udeležite volivnega zborovanja, kjer bosta govorila nosilca nase liste

tov. LAURENTI in tov. ŠTOKA

Po fizikturnih prireditvah

PROSTA ZABAVA IN PLES

Preskrbljeno za vse, ki se hočejo zavrteti in užiti sveži zrak ob vznožju našega bivešega »Boschetta«.

Volivci, volivke, pozor!

Volivna potrdila

Pred par dnevi so začeli raznašati občinski namestenci volivna potrdila. Zato opozarjamo volivce na sledeče:

- 1.) Volivno potrdilo dobi samo ona oseba, ki je vpisana v volivni imenik.
- 2.) Volivno potrdilo, ki vsebuje oznako volivca, v katero spada volivec, dan in čas glasovanja, mora biti opremljeno s kuponom, ki ga odira oseba predsednik sekcije volivnega urada ali njegov namestnik v trenutku, ko volivcu izroči glasovnico. Brez kupona je volivno potrdilo neveljavno, to je, volivec ne bo mogel glasovati.
- 3.) Volivce, ki bi ne prejeli volivnega potrdila, sme tri dni pred volitvami, to je po 9. juniju t. l., dvigniti volivno potrdilo osebno pri mestnem volivnem uradu, ki ima svoj sedež v ul. Diaz št. 23, III.
- 4.) Če volivec izgubi volivno potrdilo ali če postane iz katerega koli vzroka neuporabno, sme zahtevati od župana na dan pred volitvami ali na dan volitev novo volivno potrdilo.
- 5.) Na volivce, to je prostor določen za glasovanje, smejo vstopiti samo oni volivci, ki se izkazujejo pred vsopom v dvorano s potrdilom o vpisu v volivni imenik tiste sekcije.

6.) Kdor ne bo imel na dan volitev volivnega potrdila, ne bo glasoval.

DOLŽNOST VSAKEGA VOLIVCA

- JE TOREJ:**
- 1.) Da takoj po prejemu volivnega potrdila ugotovi, če so osebni podatki na volivnem potrdilu istovestni s podatki na osebni izkaznici.
 - 2.) Če niso podatki na osebni izkaznici istovestni s podatki na volivnem potrdilu, mora volivec zahtevati popravke netočnih osebnih podatkov pri mestnem volivnem uradu v ul. Diaz št. 23, III od 16.30 do 19.30.

Napake pri navedbi očetovstva v volivnih potrdilih, v kolikor gre namreč za navedbo, ali je oče še

živ ali mrtve (»diu ali efus«), niso povod za zahtevo, da se ta netočnost popravi. Baje se je teh napak dogodilo precej in bodo volivci, pri katerih je še živ oče pomotoma naveden kot mrtve ali narobe, lahko brez komplikacij volili in jim torej ni treba zahtevati popravka tega napakega podatka. To pa ne velja za eventualne druge netočnosti, ki se ne ujemajo s podatki o osebni izkaznici in ki se morajo pred volitvami popraviti.

3.) Da shranijo volivno potrdilo na varnem mestu do volitev in ga vzame s seboj, ko gre na volivno glasovalnico.

4.) Če danes opozarjamo, da mora imeti vsak volivec, ki hoče glasovati, poleg volivnega potrdila še osebno izkaznico ali pa drugo listino istovestnosti. Ta lista mora biti izdana od javne upravne oblasti in opremljena s fotografijo imetnika.

5.) Zato volivci shranite volivno potrdilo in si pravočasno preskrbite potrebni dokument, opremljen s fotografijo.

GLASUJ
za Ljudsko fronto

S tem glasuješ za izboljšanje obrtništvu, male in srednje industrije, trgovine in ribištva

TRŽASKA BORZA
Zlato šterling 8300, papirnati šterling 1870, telegrafski dolar 635, dolar 630, švicarski frank 160, 100 francoskih frankov 170, avstrijski šiling 23, zlato 1000 lir.

Vse za zdravje našega otroka

Vpisovanje v počitniške kolonije bo samo do sredine junija - Matere, ki hočejo poslati svoje otroke na počitniške kolonije, naj zato pobližjo

Ce le nekoliko »pokukate« na tete, boste lahko videli naše tržaške žene - članice ASIZ, kako hitro pridno zbirajo podatke o najrevnejših in bolehnih otrocih, ki naj bi odšli na počitniške kolonije v gostoljubno Slovenijo. Poletje je pač pred vrati in zbrati je treba res vse potrebne otroke, katerim bi eden ali pa tudi dva meseca oddiha v prekrasnih letovskih Sloveniji kar dobro delo. Tudi težko in naporno je tako delo. Vsi otroci bi želeli iti na počitnice, a prednost imajo vendarle najrevnejši in bolj bolehi otroci. Kako bi človek ne ugodil vsem tem malčkom, ki se tako veselijo letovanja, katerega bi jim starši s svojimi skromnimi dohodki ne mogli nuditi.

In tako se število »letovškarjev« iz dneva v dan veča, kljub temu da si nekateri »ljubljeni« in zaščitniki naše mladine trudijo, da bi onemogočili tržaškim otrokom letovšče v Slovenijo, češ da bodo tam otroci umirali od glada, da bodo pod stalnim nadzorstvom Ozone itd. Izmišljajo si pač vse mogoče laži, samo da bi prestrašili matere, ki bi si ne upale poslati svojih otrok v tak »grozen« kraj.

Toda kot vedno poudarjamo tudi tokrat, da veljajo za nas pa tudi za tržaške matere samo dejstva in ne besede. Naj si je pridejo ti »zagovorniki« in »eporokiti« vseh strahot ogledat ob blizu naše otroke, ki se vračajo polni zdravja in veselja. Tudi o karkršnem koli preganjanju ali pa celo nadzorstvu Ozne bi vam ne vedeli povedati. Skoda kaj?

Vpisovanje v počitniške kolonije bo trajalo do polovice junija, nar kar bodo sledili zdravniški pregledi vseh otrok, na katerih bo določeno, v kateri kraj bo otrok poslan. Za vse otroke, katerim bi bilo onemogočeno letovanje nezadostno, bo poskrbljeno, da bodo lahko ostali v Sloveniji še dalj časa in če bo njihovo zdravstveno stanje zahtevalo, bodo premešeni tudi v otroška letovšča, kjer bodo pod stalnim zdravniškim nadzorstvom.

Ker so nekateri »dobronamerni«

Tržaški lahkotletci so se v nedeljo udeležili tekmovalnega v Mariboru s mariborskimi in ljubljanskimi športniki. Tekmovanje je bilo uspešno, saj so dosegli več prvih mest. Tako je v tekni na 100 m z zaprekami zmagal Venturini, v tekni na 1500 m Pierobon in v tekni na 800 m Pottini. Trani je v tekni na 100 m zasedel drugo mesto. Prvo mesto je dosegel tudi moška štafeta 4 krat 100 m, kjer s pohvalno omenjajo naša tekata Blokarja in Spadavecchia.

Odlučilo so se izkazati tudi ženske, ki so tudi zmagale v štafeti 4 krat 100 m. S posebno pohvalo omenjajo Sulčičevo in Zarri, ki sta v tekni na 100 m zasedli prvo oziroma drugo mesto.

Tržaški športniki so bili naslednji dan povabljeni na tekmovalno v Celje s tankanjim športnim društvom »Kladivara« in upamo, da bo tudi uspešno.

Nogometno prvenstvo Tržaškega ozemlja

V nedeljskem tekmovalju za Tržaško prvenstvo so povsod zmagali favoriti edino v tekmi med Pristaniščiki in Kostalungo so prvi nepričakovano, vendar zasluzeno zmagali. Izid je naslednji: Sv. Ana-OMMSA 2-0; Pristaniščiki-Kostalunga 2-1; Skedenj-Dreher 4-2; Umag-Ponzianna 4-1; Tovarna strojev-Rojan 4-1; Arri-goni-Magdarena 2-0; Aurora-Piran 3-0 in Milje-Medura 2-0.

Na čelu lestvice je sedaj Aurora z eno točko razlike pred Skedenjem.

TRŽAŠKI DNEVNIK

520 delavcev tovarne live že odpuščenih

Voditelji Delavske zbornice hočejo braniti interese delavcev in ne interese delavcev - Delavstvo tovarne pripravljeno nadaljevati z borbo do končnega uspeha

Ko niso pomagali ukrepi, kot na primer ukrep o znižanju plač vsem delavcem live, se je vodstvo tovarne poslužilo novega načina, ki naj bi prisilil delavce, da bi prenehali s svojo pravico in odločno borbo, ter je izdal ukrep o začasnem odpustu z dela 520 uslužbenec.

Ceprav je vodstvo tovarne objavilo, da bo pričelo z odpusti šele danes, so bili vsi uslužbeni odpuščeni že včeraj. Vodstvo tovarne je hotelo opraviti to svoje podjevanje z okrožnico, ki jo je nalepilo na stensko desko in ki pravi: da je bilo vodstvo »prisiljeno« odpuščati svoje delavce, da pa »upa«, da se bo sporno vprašanje rešilo v največje zadovoljstvo delavcev in da bodo delavci »spregledali« ter sprejeli predloge, ki jih je pred časom stavilo vodstvo za pravično ureditev vseh njihovih zahtev.

Pred dvema dnevoema se je sestalo vodstvo Enotnih sindikatov, da bi preučilo položaj, ki je nastal v tovarni live po prekinitvi pogajanj med delodajalci in sindikalnimi organizacijami ter po odločnem odgovoru delavcev, ki so zavrnili »pomirjalni« predlog urada za delo. Vodstvo Enotnih sindikatov je popolnoma soglasno z dosedanjim bojem delavcev live ter je pozvalo predstavnike delavcev, da spo- rojijo vsem uslužbenec tovarne live, da nadaljujejo se naprej s svojo odločno borbo ter da jo še zavežejo, če bi jih hoteli delodajalci se z drugimi ukrepi prisilili k umiku. Vodstvo Enotnih sindikatov je prav tako poudarilo, da je imel zadnji ukrep voditeljev tovarne live dvojen namen: vsiliti delavcem svoje zahteve ter jim še v nadaljeje izločevati tako nizke plače, kot so jih prejimali do sedaj, obenem pa prikazati pred javnostjo delavce kot glavne krivce za pomanjkanje plina.

Odlučna borba delavstva live bo pokazala, v koliko so se delodajalci pri svojih računih zmotili.

Delavska zbornica, vedna zagovornica interesov delavskega razreda, ki je branila na videz zahteve delavcev live in to vsaj toliko časa, dokler je videla, da s svojimi ukrepi ne bo preveč razjela svojih gospodarjev, je v zadnjih dneh spreminila svoje mnenje glede »upravičenih« zahtev izkoriščenih uslužbenec te tovarne. Sedaj samo še naglašava, da bi bilo vsako nadaljevanje borbe nesmiselno, da bi si delavci voljo škodovali po koristili, če bi se v naprej vztrajali pri svojih zahtevah in da bi nadaljnja borba lahko vzbudila nezadovoljstvo med prebivalstvom, ki ji vedno bolj občutijo pomanjkanje plina. Pripravljeni je sprejeti kakršne koli zahteve delodajalcev, samo da bi spomagalas delavskemu razredu iz dela pretečega položaja. Kolikšna škoda, No, od voditeljev Delavske zbornice bi si kaj drugega ne mogli niti pričakovati. Ali ni bilo njihovo stališče v stavi uslužbenec krajevnih javnih ustanov prav isto?

Ali niso začeli tudi takrat vpijati o »izdaji« Enotnih sindikatov, o neklih skritih nagnjenih in smanevrih, ki naj bi se skrivali za vsi to borbo delavskega razreda itd. Danes prav tako govorijo in pišejo, da bi bilo vsako nadaljevanje borbe nesmiselno in da bi samo škodovalo delavstvu samemu. Pri tem seveda niso pozabili predvidno vzbujati s svojimi članki in poročili med prebivalstvom nezadovoljstvo zaradi pomanjkanja plina, kar naj bi tudi povlajalo kot nekaj pritisk na stališče delavcev. In to so delali že takrat, ko na vsa usta kričali, da so pripravljeno voditi delavstvo v njegovi borbi do končne zmage.

Ukrep, ki ga je izdal vodstvo tovarne live, je zelo težak in bo imel prav gotovo težke posledice. Toda ta ukrep ne sme učinkovati na delavstvo na ta način, da bi hotelo prenehati s svojo pravično borbo ter sprejeti zahteve svojih delodajalcev. Ta ukrep naj bo nova vzpodbuda vsem delavcem, da nadaljujejo se bolj odločno s svojo borbo ter da dosežejo s svojo nepopustljivostjo uresnitve vseh svojih zahtev. Le na ta način bodo lahko prekrizali račune delodajalcem in njihovim vernim slugam ter si priborili svoje pravice.

Delavci live vedo, da lahko računajo v tej borbi na popolno pomoč vsega tržaškega prebivalstva, še prav posebno pa vsega tržaškega delavstva. Tržaški delavci, ki se morajo dnevno boriti za svoje pravice, čutijo bolj kot kdor koli krivico, ki jo delajo delodajalci, s tem da odbijajo upravičene zahteve svojih uslužbenec. Zato so pripravljeno stopiti v skupno borbo, da bi rešili tako svoje kot tudi zahteve delavcev live.

Prebivalstvo Tržaškega ozemlja ve dobro, kdo nosi odgovornost, da se je položaj v dobavi plina tako zaostri. Zadnji dogodki v tovarni live, posebno pa se ukrep vodstva o začasni odpustitvi z dela, je lah-ko prepričal zadnje neverne. Zato je pripravljeno podpreti borbo stavkajoših delavcev ter obenem z njimi zahtevati od odgovornih oblasti, da prisilijo delodajalce k preklicu krivičnih ukrepov ter k sprejetju upravičenih zahtev po povisanju plač.

Delavstvo live pa, ki vodi vztrajno svojo borbo, je trdno odločno, da jo še zaostri, če bi videlo, da nimajo delodajalci nikakega namena rešiti njihovih zahtev. Vsa odgovornost za zaostritev položaja paide torej edinole na delodajalce, ki vztrajajo pri svojem stališču, kljub temu da dobro vedo, da so zahteve njihovih uslužbenec bolj kot upravičene.

Delavstvo live pa, ki vodi vztrajno svojo borbo, je trdno odločno, da jo še zaostri, če bi videlo, da nimajo delodajalci nikakega namena rešiti njihovih zahtev. Vsa odgovornost za zaostritev položaja paide torej edinole na delodajalce, ki vztrajajo pri svojem stališču, kljub temu da dobro vedo, da so zahteve njihovih uslužbenec bolj kot upravičene.

Delavstvo live pa, ki vodi vztrajno svojo borbo, je trdno odločno, da jo še zaostri, če bi videlo, da nimajo delodajalci nikakega namena rešiti njihovih zahtev. Vsa odgovornost za zaostritev položaja paide torej edinole na delodajalce, ki vztrajajo pri svojem stališču, kljub temu da dobro vedo, da so zahteve njihovih uslužbenec bolj kot upravičene.

VOLIVCI, VOLIVKE, POZOR!
Poslušajte radijski postaji Trst I. in Trst II., kjer bodo govorili govorniki Ljudske fronte

Govorniki Slovensko-italijanske ljudske fronte bodo govorili na radijskih postajah TRST I. in II. v sledečih dneh:

TRST I.	TRST II.
4.6 ob 20.20 do 20.32	Danes ob 19.00 do 19.12
9.6 ob 13.42 do 13.52	6.6 ob 20.00 do 20.12
11.6 ob 20.40 do 20.45	10.6 ob 19.00 do 19.10
	11.6 ob 21.00 do 21.05

Ljudstvo ne bo nikdar pozabilo svojih najboljših sinov

v nedeljo 29. t. m. so se delegacije antifasističnih množičnih organizacij STO-ja ter vasi Proseka in Kontovele poklonile spominu 10. antifašistov, ki so jih leta 1944 obehli nemški fašisti kot talce. Na kraj, kjer so jih nacističisti obehli, so delegacije položile spominke vence.

V PETEK 3. JUNIJA OB 20.30
v kinodvorani na Opčinah
KONCERT
KOMORNEGA ZBORA

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Koncert Komornega pevskega zbora na Opčinah
V petek 3. t. m. priredi Komorni zbor v kinodvorani na Opčinah koncert. Program bo zelo raznovrsten. Poleg narodnih, partizanskih in sodobnih umetnih pesmi bomo slišali tudi nekaj skladb

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

Ključnico si je zlomil
S policijskim avtom so v nedeljo zvečer pripeljali v bolnišnico policijskega agenta Franciška Grava in mizarja Viktorja Valenta. Oba iz ul. Revolteila.

Medtem ko je Grava lahko takoj zapustil bolnišnico, potem ko so mu obvezali praske, ki jih je dobil po obrazu in desni nogi, je moral Valenta ostati v bolnišnici na ortopedskem oddelku, ker ima zlomljeno desno ključnico. Oba sta izjavila, da sta se vozila z motornim kolesom blizu Konkolata. Motor je vozil Grava. Naenkrat pa je počila guma zadnjega kolesa in kolo se je prevrnilo.

KOLENDAR

Torek 31. maja
Angela, Bojслав
Sonce vzhaja ob 4.19, zahaja ob 19.46. Dolžina dneva 15.27. Luna vzhaja ob 6.51, zahaja ob 23.33.
Jutri sredo 1. junija
Fortunat, Radovan

SPOMINSKI DNEVI

1943 so se pričele težke bitke med partizanskimi silami in sovražnikom v dolini reke Sutjeske. 1819 je bil rojen Walt Whitman, ameriški pesnik. Umrl je leta 1892.

1891 otvoritev velike transsibirske železnice, ki vodi preko vse Sibirije do Vladivostoka.

PRESEKRBA
Razdeljevanje jecmenovega drozja. Vrstni red delitve je naslednji: v torek od št. 191-270 in Gori v sredo od 1-30; v četrtek od 31-65 in Boršt; v petek od 66-100 Domjo in Oreh; v soboto od 101-140 in Loner; v nedeljo Bazovica in Gro-pnja.

Sepral obvešča vse prodajalce živil, da se danes zaključijo z razdeljevanjem testenin za navadne potrošnike, za težke in najtežje delavce in za delavce, ki so zaposleni pri zavezniški vojski (boni za mesec maj). Zapadlih bonov ne bodo v nobenem primeru podaljšali.

Roditeljski sestanek
Uprava slovenskega Dijaškega doma, vabi starejše svojih gojencev in gojenk kakor tudi starejše dijakov, ki prihajajo v Dijaški dom k učnim uram, na zadnji roditeljski sestanek v tem šolskem letu, ki bo v nedeljo dne 5. junija ob 9.30 dopoldne v prostorih Dijaškega doma.

Zveza gostinskih podjetij ima danes občni zbor
Zveza gostinskih podjetij vabi člane, da plačajo članstvo in da se udeležijo rednega občnega zbora, ki bo danes z začetkom ob 15 v veliki dvorani Trgovske zbornice s sledečim dnevnim redom: 1.) poročilo predsednika o izvršenem delu; 2.) odobritev bilance; 3.) volitve novega upravnega odbora; 4.) volitve novega nadzornega odbora; 5.) novi proračun; 6.) poročilo tajništva in 7.) slučajnosti.

Nočna služba lekarn
Codemat ul. Tor S. Piero 2, Picciola, ul. Oriani 2; Serravalle, trg Cavana 1; Zanetti-Vivante, ul. S. Lazzaro 3; Harabaglia v Bar-kovljah in Nicoli v Skednju imata stalno močno službo.

RADIO JUGOSLOVANSKE CONE TRSTA JE PRIČEL S POSKUSNIMI ODDAJAMI. ODDAJA NA SREDNJIH VALOVIH 240 METROV ALI 1.230 KC. ZANKRAT OD 7 DO 8, OD 12 DO 14 IN OD 17.45 DO 23. URE. POSLUŠALCI NAJ JAVLJAJO SVOJE PRIPOMBE NA NASLOV: RADISKA POSTAJA KOPER, TEL. 171.

ROJSTVA, SMRTI IN POKOJE
Dne 29. in 30. maja 1949 se je v Trstu rodilo 12 otrok, umrlo je 8 oseb.

Civilne poroke: čuvar Blau Marjan in trgovska pomočnica Boscolo Bianca.

Cerkvene poroke: uradnik Bonac Richard in gospodinja Dobrila Vanda, ladijski natakar Versi Viktor in gospodinja Gojca Dinora, knjigovodja Čurav Bruno in knjigovodja Zanon Bruno, učitelj Beltram Edward Eusebio in uradnica Ermanis Justina, uradnik Vidali Anton in gospodinja Vukusić Emilija, delavce Freccioni Ettore in gospodinja Tomazić Mateja, agent civilne policije Zanello Serafino in frizerka Zagar Luciana, uradnik Malorana Anton in svila Rizzi Nives.

Umrla so: 81-letna Tonello Virginia, vd. Ferrol, 81-letni Castagna Franc, 54-letni Luzio Aldo, 65-letna Ferluga Ana, vd. Bossi, 70-letna Petri Augusta, 5 let stara Metta Alda, 11-letni Zornada Peter, 61-letna Sain Nicolina, vd. Kocel.

Promet

VOLIVNI PROGRAM

Slovansko - italijanske ljudske fronte

Tržaške demokratične organizacije, združene v Slovansko-italijanski ljudski fronti **PROTESTIRAJO** proti sedanjim upravnim volitvam

ker bodo izvedene v nasprotju z določili mirovne pogodbe pred političnimi volitvami;

ker so bili vpisani v volivne imenike in dobili volivno pravico desetstisoči oseb, ki volivne pravice nimajo, ker niso državljani STO-ja, in ki v večini predstavljajo volivno množico reakcionarnih skupin; hkrati pa je pod raznimi formami odvzeta volivna pravica tisočom državljanom samo zaradi tega, ker so antifasisti;

ker so z uporabljenimi metodami predstavniki širokih ljudskih množic izključeni od priprav za volitve.

Za normalizacijo političnega in gospodarskega življenja ozemlja

1) Slovansko-italijanska ljudska fronta ugotavlja, da je normalizacija političnega in gospodarskega položaja povezana z uveljavljanjem mirovne pogodbe in zato zahteva imenovanje guvernerja STO-ja in uveljavljanje statuta.

2) Zahteva takojšnje priznanje veljavnosti določil mirovne pogodbe, predvsem onih, ki jamčijo človečanske pravice in osnovne državljanske svoboščine, enakopravnost spola, narodnosti in kulture. Poleg tega zahteva uveljavljanje določbe, ki uvaja uporabo dveh uradnih jezikov: italijanščine in slovenščine.

Za obnovo gospodarstva in sanacijo trgovinske ter upravne bilance

3. Poudarja, da pomeni vključitev Trsta v okvir marsikaterih dežel gospodarsko in politično podrejevanje cone A STO-ja intereso anglo-ameriškega imperializma, kar škoduje interesom Trsta in njegovega prebivalstva:

4. Za splošno obnovo gospodarstva in poživitev vseh gospodarskih panog ozemlja — kar bo hkrati uravnovesilo trgovinsko bilanco in s tem zanjamo STO-ju gospodarsko in politično neodvisnost — smatra Slovansko-italijanska ljudska fronta, da je v interesu vsega prebivalstva potrebno sledeče:

a) Povrnitev vse državne imovine, ki po določilih mirovne pogodbe pripada STO-ju in ki je sedaj vključena v skupinah IRI, FINMARE itd. kot na. pr. Lloyd, ladjedelnice, ILVA, razne banke, itd.

b) Upravo velikih industrijskih in banknih kompleksov in velikih tržaskih paroplovnih družb naj izvaja ljudstvo po svojih predstavnikih.

c) Povrnitev tržaskih pomorskih prog, s tem da se na podlagi mirovne pogodbe vrnejo vse ladje, ki so bile vpisane v tržaski ladijski register in ki so kasneje prišle v italijanska pristanišča. Prav tako je potrebna povrnitev škode in izostalega dobička.

d) ZVU naj prekliče vse politične, gospodarske in finančne sporazume z italijansko vlado, ker nasprotujejo mirovni pogodbi in interesom STO-ja in spravljajo po Anglo-američanin okupirano cono STO-ja v odvisnost in jo dejansko spreminjajo v italijansko pokrajino.

e) Sklenitev direktnih gospodarskih sporazumov z vsemi državami, posebno pa z zalednimi, kar bo zagotovilo delo predvsem ladjedelnicam, ILVI, vsej industriji, trgovini in pristaniscu.

f) Ustanovitev mešanih predstavništev, katerih cilj naj bi bil pospeševanje trgovinske izmenjave z zalednimi državami ter ustanovitev skupne organizacije za koordinacijo trgovine preko našega pristanišča, v kateri naj bi bili predstavniki vseh zainteresiranih držav.

g) Ustanovitev stalnega mednarodnega yzorčnega velesejma, ki naj pospešuje gospodarske in trgovske stike z vsemi zainteresiranimi državami.

5. Slovansko - italijanska fronta zahteva reformo državnega in občinskega fiskalnega sistema, izhajajoč iz predpostavke, da je potrebno povečati direktne davke ter zmanjšati indirektna z uvažanjem sistema progresivnega obdavčenja, tako da bi davčni pritisk obremenjeval predvsem gospodarsko privilegirane sloje ter štedil revnejše sloje.

6. Državne in občinske podpore je treba povečati do največje mere, vse stroške okupacije pa naj plača Italija, kot je to določeno v mirovni pogodbi.

V interesu delavskega razreda in vseh delovnih ljudi

7. V svrhu zamenjave dela in zboljšanja ekonomskih pogojev delavskega razreda ter vsega delovnega ljudstva, kakor tudi za zvišanje socialne ravni življenja, zahteva Slovansko-italijanska ljudska fronta:

a) zaporo odpuštev z dela;

b) urad za delo naj upravlja sindikati;

c) bolniško blagajno, zavod za socialno skrbstvo in zavod za nezgodno zavarovanje se morajo združiti v eno samo organizacijo, ki naj jo upravlja direktno zavarovalni sam;

d) odstranitev iz policije in vseh uradov ter državnih in občinskih podjetij vseh tistih, ki so sodelovali z nacifazizmom in ki so zapustili kraje, kjer so zagrešili svoje zločine, ter se zatekli v našo cono, kjer so našli dobrohotno podporo za svojo namestitve s strani tistih, ki so na tem zainteresirani.

Za žene:

8. Za žene zahteva Slovansko-italijanska ljudska fronta sledeče:

a) ženam je treba priznati za enako delo enako plačilo kot moškim;

b) pravico je treba rešiti vprašanje žena, ki so družinski poglavarji;

c) gospodinske pomočnice je treba smatrati kot delavke in jim je treba torej priznati iste pravice;

Za mladino:

9. Za mladino zahteva Slovansko-italijanska ljudska fronta, da se mladim ljudem omogoči, da si po svojih zmožnostih in željah izberejo sami svojo življenjsko pot.

I.

Zaradi tega protestirajo proti očitnemu poizkusu, da bi se s temi protidemokratskimi upravnimi volitvami preudiciral krajevni politični položaj.

OPOZARJAJO javno mnenje na manevre okupacijske vojaške uprave in domačih reakcionarnih skupin, ki hočejo potvoriti dejansko stanje z odklanjanjem demokratičnih političnih volitev, izvedenih v duhu statuta STO-ja.

UGOTAVLJAJOC ta dejstva se Slovansko-italijanska ljudska fronta udeleži teh volitev, ker se z udeležbo na volitvah aktivno bori proti reakciji, za demokratične pravice in življenjske interese ljudskih množic.

V obrambo kmetov in kmečkega gospodarstva

10. Za obrambo kmetov in kmečkega gospodarstva se Slovansko-italijanska ljudska fronta zavzema za sledeče:

a) izboljšanje sedanjega težkega stanja na podeželju, ki je posledica nekdanje in sedanje politike vladajočih razredov, ki streme za raznarodovanjem in skrajnim izkoriščanjem kmetov, z oviranjem, glede na specifične pogoje, zapuščanja podeželja s pomočjo dajanja primerne podpore za gospodarsko izboljšanje in dodeljevanjem kreditov po nizkih obrestih, ki naj omogočijo izboljšanje kmečkega gospodarstva in največje možno izkoriščanje vse obdelovalne zemlje ter tako doseči dvig vrednosti domačih proizvodov;

b) obnoviti je treba mrežo hranilnic, ki jih je unicila fašistična vladavina s socialnim in nacionalnim zatiranjem, in vrniti jim je treba vso premično in nepremično imovino;

c) odpraviti je treba monopolistično vlogo ustanov, ki jih je ustvaril stari režim, kot Pokrajinski agrarni konzorcij; njihovo vlogo in pravice naj prevzame Kmetijska zbornica, ki jo je treba ustanoviti.

Za izboljšanje položaja obrtništva, male in srednje industrije in trgovine ter ribištva

11. V obrambo interesov obrtništva, male in srednje trgovine in industrije ter ribištva pred monopolom velikih, zahteva Slovansko-italijanska ljudska fronta sledeče:

a) Zbornico za trgovino, industrijo in kmetijstvo je treba izpremeniti v Zbornico za trgovino, industrijo in obrt ter jo reorganizirati in demokratizirati z demokratičnimi volitvami vseh organov in vseh instanc na podlagi demokratičnih načel, tako da bodo pravilno zastopani mali in srednji trgovci, industrijalci in obrtniki na podlagi njihovega številčnega razmerja proti velikim, ne pa na osnovi gospodarske moči;

b) razvoj širokega dolgoročnega kreditnega sistema v prid obrtništvu, mali in srednji trgovini ter mali in srednji industriji;

c) za ribolov naj se ustanovi zbornica, eventualno zbornica za kmetijstvo in ribolov na podlagi omenjenih načel tudi glede dodeljevanja kreditov.

Za demokratično šolo in ljudsko pravo

12. Za demokratizacijo in izboljšanje šole smatra Slovansko-italijanska ljudska fronta, da je potrebno storiti sledeče:

a) demokratizirati šolo s popolno reformo učnih načrtov;

b) odstraniti iz šol in vseh šolskega aparata vse eksponente fašizma, posebno pa odstraniti iz slovenske šole vse učitelje in profesorje, ki so vojni zločinci, belogardisti in ustaši.

Za telesno vzgojo in šport

13. Za okrepitev telesne vzgoje in športa zahteva Slovansko-italijanska ljudska fronta podporo pobudam ustanov in društev, katerih namen je približati najširšim slojem tiste športne panoge, ki so sedaj privilegij ozkega kroga športnikov, ter nepristranske subvencije vsem športnim organizacijam.

Za partizane, antifasistične politične preganjanje in oškodovance

14. Slovansko - italijanska ljudska fronta zahteva pravično priznanje pravic partizanov, antifasističnih političnih preganjanec in oškodovancev ter terja, naj se občne obvežejo:

a) da zagotove primerno pokojnino družinam padlih v osvobodilni borbi in invalidom;

b) da zanjamo delo in ponovni sprejem v službo, izgubljeno zaradi vojne ali fašističnega preganjanja, partizanom, antifasističnim preganjanjem in oškodovancem;

c) da zagotovijo odgovarjajočo odškodnino političnim oškodovancem in preganjanjem, ki so trpeli škodo in uničevanja zaradi fašistične počeja;

d) da nudijo invalidom možnost fizične prevzgoje in strokovne usposobiave, tako da bodo lahko uspešno opravljali delo, ki odgovarja njihovim fizičnim sposobnostim;

e) da dosežejo od pristojnih oblasti podelitev licenc za prodajanje monopolističnega blaga, časopisov itd. vdovam in invalidom osvobodilne borbe.

15. Slovansko - italijanska ljudska fronta zastopa potrebo širokega programa za ojačanje turizma.

II.

UPRAVNI PROGRAM ZA OBČINO TRST

V okviru rešitve navedenih osnovnih vprašanj postavlja Slovansko-italijanska ljudska fronta sledeče konkretne zahteve za tržaško občino:

1.) **NAJŠIRŠA AVTONOMIJA OBČINSKE UPRAVE IN NJE. NA DEMOKRATIZACIJO** ter stalna povezanost z volitvi z USTANOVITVJO OKRAJNIH IN VASKIH SVETOV.

2.) V okviru svoje zakonodaje in za zagotovitev njene izvedbe, naj se ustanovi občinska policija, ki mora biti sestavljena izključno iz meščanov, ki stanujejo v občini.

3.) **SLOVANSKO - ITALIJANSKA LJUDSKA FRONTA** ZAHTeva, DA SE USTNO IN PISмено URADOVANJE V OBČINI VRSI DVOJEZICNO ter da občina zahteva enakopravnost obeh jezikov tudi od drugih javnih organov. Razen tega zahteva Ljudska fronta pri sprejemanju osebja s strani občine ZAGOTOVITE NAJPOPLNEJŠE ENAKOPRAVNOSTI OBEH NARODNOSTNIH SKUPIN.

4.) **JAVNA DELA IN GRADNJA LJUDSKIH** HIS se morajo izvršiti na način, da bo težki problem pomanjkanja stanovanj rešen ter hkrati brezposelnost omejena. Poleg tega zahteva **NAJVEČJO PODPORO POBUDAM NA PODROČJU ZADRUGNE GRADNJE.**

5.) Uvažanje stanovanjske politike, ki bo rešila težki problem pomanjkanja stanovanjskih poslopj, pri čemer pa naj še nadalje ostane zapora nad najemninami.

6.) Ker sedanja uprava javne imovine ne upošteva potrebe najstrožje varčnosti in ker se javna dela izvajajo nenačrtno, tako da so nujna dela zapostavljena za manj važnimi, **ZAHTeva** **SLOVANSKO-ITALIJANSKA LJUDSKA FRONTA**, DA OBČINE PRISTOPIJO K IZVEDBI JAVNIH DEL NACRTNO, PRI ČEMER NAJ SODELUJEJO VOLIVCI PO SVOJIH SVETOVH.

7.) Ustanove naj se nova občinska gospodarska podjetja raznih vrst — odstrani naj se na primer monopol, ki ga ima **SELVEG**; občina naj prevzame v svoje roke pogrebna podjetja — in okrepijo naj se obstoječa podjetja z izboljšanjem delovanja javnih služnosti, s pravičnim premešanjem personala pa naj se obenem reši težko vprašanje nadstevnega osebja v občinskih uradih in upravah.

8.) Turistične možnosti cone naj se racionalno izkoriščajo in ustanovijo naj se v ta namen odgovarjajoče opremljena občinska podjetja.

9.) Za znižanje cen je treba **RAZSIRITI** **MREZO POTROŠNISKIH ZADRUG**, ki naj uživajo največje olajšave pri nabavi

življenjskih potrebščin pri producentih, pri tem pa poveriti vlogo uravnavanja cen delavskim zadrugam, katerih uprava mora biti ponovno prepisana članom. Ljudska fronta zahteva tudi, da se uvede **NADZORSTVO NAD CENAMI** v trgovini na debelo in drobno.

10.) Izboljšati je treba javne služnosti, predvsem pa zveze v mestu ter mesta z okolnimi vasi in periferičnimi naselji. **IZBOLJSATI** JE TREBA **VODNE IN ELEKTRICNE** **NAPELJAVE** V **LJUDSKIH OKRAJH** IN NA **PERIFERIJ**, kakor tudi prilagoditi cene vseh javnih služnosti kupni moči prebivalstva, proporcionalno diferencirati cene za široko potrošnjo in za luksuzne potrebe.

11.) V pogledu javnega zdravstva in socialnega skrbstva zahteva Slovansko-italijanska fronta sledeče:

a) **DEMOKRATIZACIJO SOCIALNO — SKRBSPVNIH** IN **ZDRAVSTVENIH** **USTANOV**, tako da bodo v njihovih upravnih svetih sodelovali predstavniki vseh zainteresiranih.

b) **REVIZIJO** IN **IZPOLNITEV** **SEZNAMOV REVEZEV**;

c) zagotovitev prebivalstvu **HITRE** IN **UCINKOVITE** **ZDRAVNIŠKE**, **LEKARNISKE**, **BOLNISKE**, **PORODNISKE** IN **PEDIATRICNE** **POMOČI**;

d) **RAZSIRITEV** **PROTITUBERKULOZNIH** **USTANOV**: preventivnih, sanatorijskih in okrevališč;

e) zaradi sedanjega pomanjkanja tako števila postelj in higijene je treba **ZGRADITI** **BOLNICO**, KI BO **SLUZILA** **IZKLJUCNO** **PORODNICAM**;

f) **POVEČA** **NAJ** SE **KAPACITETA** **USTANOV** IN **POSTAJ** **ZA** **PRVO** **POMOČ**;

g) **POVEČA** **NAJ** SE **STEVILO** **MATERINSKIH** **POSVETOV**, **VALNIC** z ustanovitvijo **VSAJ** **ENE** **POSLETOVALNICE** V **VSAKEM** **OKRAJU**.

h) v občinskem okviru je treba ustanoviti **BOLNICO** **ZA** **NOSEČE** **ŽENE** s tečajji, ki bodo obravnavali vzgojo otrok;

i) **VSE** **SOCIALNO-SKRBSSTVENO** **DELOVANJE** **NAJ** SE **OSREDOTOČI** **PRI** **OBČINI**, tako da bo zmanjšana možnost neposrednih političnih vplivov;

j) v občinskem okviru naj se ustanovijo domovi, kjer bodo našle stredo in primerno pomoč samske žene, predvsem mlajše ter se tako izognile nevarnosti moralnega propada;

12.) ZA **UPOKOJENCE** **ZAHTeva** **SLOVANSKO - ITALIJANSKA** **LJUDSKA** **FRONTA**, DA SE **OBČINSKIM** **UPOKOJENCEM** **POKOJNINA** **POVIŠA** tako, da bo odgovarjala življenjskim stroškom; **DRŽAVNE** **UPOKOJENCE** **PA** **IAJ** **OBČINA** **PODPRIJA** **PRI** **NJHOVH** **ZAHTEVAH**, da bodo kompetentni organi z njimi enako postopali.

13.) V občinskem okviru naj se ustanovijo **VZGOJNI** IN **STROKOVNI** **TEČAJI**, V **KATERIH** SE BO **MLADINA** **PRIPRAVLJALA** **ZA** **VSTOP** V **ZIVLJENJE**. Posebno vajencem je treba dati možnost, da se specializirajo v svojih strokah s tem, da se ustanovijo **OBRTNIŠKO-NADALJEVALNE** **SOLE**.

14.) Ustanoviti je treba **NOVE** **POČITNIŠKE** **KOLONIJE** **ZA** **OTROKE**, tako da bodo zadovoljile potrebe, hkrati pa derekvirirati obstoječe. Poleg tega je treba **IZBOLJSATI** **OPREMO** **ZAVEŠTIC** IN **OTROSKIH** **VRTCEV** IN **USTANOVITI** **NOVE**, tako da bo zadosteno naraščajočim potrebam.

15.) ZA **VASI** IN **NASELJA** **TRZASKE** **OBČINE** **ZAHTeva** **SLOVANSKO-ITALIJANSKA** **LJUDSKA** **FRONTA** **SLEDEČE**:

a) **KORENITO** **SPREMEMBO** **DAVČNEGA** **SYSTEMA**, ki naj upošteva predvsem produktivnost kmetijska, tako da bo omiljen težki davčni pritisk, ki danes teži kmetja;

b) **VSO** **PODPORO** **PRI** **USTANAVLJANJU** **II.** **RAZSIRIJE**, **NJU** **NABAVNO** **PRODAJNIH** **ZADRUG**;

c) **POSAMEZNIM** **VAZEM** IN **NASELJEM** **JE** **TREBA** **ZAPRATI** **OSKRBO** IN **UZIVANJE** **OBČINSKIH** **ZEMLJISC** IN **GOZDOV**, ki so na ozemlju dotičnih vasi predvsem tam, kjer je to v korist občinski skupnosti;

d) **IZBOLJSATI** IN **POPRAVITI** **JE** **TREBA** **STRANSKE** **CESTE**, ki so sedaj zapuščene;

e) **IZPOLNITI** **JE** **TREBA** **ELEKTRICNO** IN **VODOVODNO** **MREZO** **TER** **NAPELJATI** **ELEKTRICNO** **LUČ** IN **VODO** **TJA**, kjer je še ni.

f) vzpostaviti je treba **HITRE** **ZVEZE** **Z** **MESTOM** za prevoz vrtnarskih proizvodov in mleka na trg;

g) **UVESTI** **JE** **TREBA** **ZNIZANE** **TARIFE** **ZA** **VODO**, **KI** **SE** **UPORABLJA** **ZA** **KMETIJSKE** IN **VRNARSKE** **SVRHE**;

h) **USTANOVITI** **JE** **TREBA** **SLOVENSKO** **KMETIJSKO** **SOLO** IN **SLOVENSKE** **TER** **ITALIJANSKE** **KMETIJSKE** **TEČAJE**

kakor tudi poskrbeti za **UCINKOVITO** **ZASČITO** **POLJA** IN **ZIVINE** s stalno pomočjo strokovnjakov kmetom;

16. NA **SOLSKEM** IN **PROSVETNEM** **PODROČJU** **ZAHTeva** **SLOVANSKO - ITALIJANSKA** **LJUDSKA** **FRONTA** **SLEDEČE**:

a) ustanovitev **RODITELJSKIH** **SVETOV** po vseh šolah;

b) **DEREKVIZICIJO** **SOLSKIH** **POSLOPIJ** IN **OTROSKIH** **ZABAVIŠC**;

c) **GRADNJO** **NOVIH** **SOL** IN **ZABAVIŠC** ter popravilo obstoječih — vse v okviru splošnega načrta za javna dela računajoč pri tem predvsem z nujno potrebo ustanovitve slovenskih zabavišč, ki na področju občine sploh ne obstajajo;

d) dodelitev šolam in zabaviščem vsega potrebne inventarja (pohištvo, učila, igrače itd.);

e) **SPLOŠNO** **ZDRAVNIŠKO** **POMOČ** **UCENCEM**;

f) **RAZDELJEVANJE** **OBROKOV** **HRANE** V **SOLI** IN **BREZPLACNO** **RAZDELJEVANJE** **SOLSKIH** **POTREBSČIN** **MANJ** **PREMOŽNIH** **UCENCEM** (učne knjige, zvezki, itd.) **PA** **TUDI** **OBLEKE**;

g) ustanovitev **DIJASKIH** **DOMOV** za tiste, ki ne stanujejo v mestu; štipendije za marljive učence, ki nimajo finančnih sredstev;

i) ustanovitev in vzdrževanje **SLOVENSKEGA** IN **ITALIJANSKEGA** **LJUDSKEGA** **GLEDALIŠCA**;

j) **PRAVICNO** **DODELJEVANJE** **PRIMERNIH** **PROSTOROV** **ITALIJANSKIM** IN **SLOVENSKE** **LJUDSKO** **PROSVETNIM** **DRUŠTVOM**. **TER** **POVRNITEV** **TISTI** **PROSTOROV**, ki so bili njihovi in ki so bili postopoma rekvirirani;

17.) NA **SPORTNEM** **PODROČJU** **SLOVANSKO - ITALIJANSKA** **LJUDSKA** **FRONTA** **ZAHTeva**:

a) zagotoviti je treba **ENAKO** **POSTOPANJE** **DO** **VSEH** **SPORTNIH** **ORGANIZACIJ** **GLEDJE** **UPORABE** **TELOVADNIC** IN **SPORTNIH** **IGRIŠC**, pri čemer naj obvelja kot merilo šte vilo aktivnih športnikov, velenjenih v posameznih organizacijah;

b) **ZGRADITEV** **NOVIH** **SPORTNIH** **IGRIŠC** IN **TELOVADNIC** da bi se tako omogočilo mladini, čim večje športno delovanje;

c) poskrbeti je treba za ustanovitev **TEČAJEV** **ZA** **VADITELJE** za dvig in povečanje telesne vzgoje.

PROGRAMMA ELETTORALE DEL FRONTE POPOLARE ITALO-SLAVO

Le organizzazioni democratiche triestine, riunite nel Fronte popolare italo-slavo protestano contro le attuali elezioni amministrative

perchè le stesse, contro le disposizioni del Trattato di pace, vengono tenute prima di quelle politiche;

perchè sono state iscritte nelle liste elettorali e concesso il voto a decine di migliaia di persone che non ne hanno diritto in quanto non cittadini del TLT, e che nella maggioranza rappresentano in effetti la massa elettorale dei gruppi reazionari, mentre nello stesso tempo, sotto varie forme, sono stati privati del voto migliaia di cittadini solamente perchè antifascisti;

perchè con il sistema adottato, nella preparazione delle elezioni vengono esclusi i rappresentanti delle larghe masse popolari.

Protestano perciò contro l'evidente tentativo di pregiudicare, con tali elezioni amministrative antidemocratiche, la situazione politica locale.

DENUNCIANO all'opinione pubblica la manovra del governo militare d'occupazione e dei gruppi reazionari locali, i quali rifiutando le elezioni politiche democratiche, fatte nello spirito di quanto stabilito nello statuto del TLT, ed imponendo elezioni antidemocratiche, vogliono falsare un reale stato di fatto.

CONSTATATI questi fatti, il Fronte popolare partecipa alle elezioni in quanto con la partecipazione stessa lotta attivamente contro la reazione, per i diritti democratici e gli interessi vitali delle masse lavoratrici.

I.

Per la normalizzazione della vita politico-economica del Territorio

1) Constatando che la normalizzazione della situazione politico-economica è legata all'applicazione del Trattato di pace, il Fronte popolare italo-slavo chiede la nomina del governatore del TLT e la conseguente messa in vigore dello statuto.

2) Esige l'immediata applicazione delle disposizioni contemplate nel Trattato di pace, prima tra di esse quella sul godimento dei diritti dell'uomo e delle libertà fondamentali del cittadino, sull'uguaglianza di sesso, sull'uguaglianza nazionale-culturale. Esige inoltre l'applicazione della disposizione che sancisce l'esistenza di due lingue ufficiali: l'italiana e la slovena.

Per il riassetto dell'economia e per il risanamento del bilancio commerciale ed amministrativo

3) Rileva che l'inclusione di Trieste nel quadro dei paesi Marshallizzati, significa di fatto sottomettere economicamente e politicamente la zona A del TLT, agli interessi dell'imperialismo anglo-americano, a tutto danno di Trieste e della sua popolazione.

4) Per il riassetto dell'economia generale e per l'attivizzazione di tutte le branche economiche del Territorio — portando in tal modo all'attivo la bilancia commerciale e conseguendo così l'indipendenza politica ed economica del TLT. — nell'interesse di tutta la popolazione, il Fronte Popolare Italo-Slavo sostiene la necessità:

a) della restituzione di tutto il patrimonio statale, che appartiene al TLT, per disposizione del Trattato di Pace, attualmente compreso nei gruppi IRI, FINMARE, ecc., quale il Lloyd, i Cantieri, l'Ilva, varie banche, ecc.;

b) dell'amministrazione da parte dei cittadini, tramite i propri rappresentanti, dei grandi complessi industriali, bancari e delle grandi compagnie triestine di navigazione;

c) del riassetto delle linee di navigazione triestine, previa restituzione, in base al Trattato di Pace, di tutte le navi iscritte nel Registro di Trieste e passate a porti di armamento italiani, nonché del pagamento del danno e del mancato reddito;

d) che il G.M.A. dichiarati decaduti gli accordi politici, economici e finanziari con il Governo italiano, perchè contrari al Trattato di Pace ed agli interessi del TLT, e che pongono in una situazione di dipendenza la zona del TLT occupata dagli anglo-americani, trasformandola di fatto in una provincia italiana;

e) della stipulazione di accordi economici diretti con tutti i Paesi, ed in specie con quelli del retroterra, così da assicurare in primo luogo lavoro ai cantieri, all'Ilva, a tutte le industrie, alle branche di commercio ed al porto;

f) dell'istituzione di rappresentanze miste allo scopo di favorire gli scambi con i Paesi del retroterra e dell'istituzione di una organizzazione comune per il coordinamento del commercio attraverso il nostro porto, comprendenti rappresentanti delle Nazioni interessate;

g) dell'istituzione di una Fiera Campionaria permanente che dovrebbe sviluppare gli scambi economici e commerciali con tutti i Paesi interessati.

5) Il Fronte Popolare Italo-Slavo chiede la riforma del sistema fiscale, statale e comunale; — partendo dal presupposto di aumentare le imposte dirette e diminuire le indirette — introducendo il sistema delle imposte progressive in modo che la pressione fiscale gravi soprattutto sui ceti economicamente privilegiati, risparmiando i ceti più poveri.

6) Che le aliquote delle sovvenzioni statali e comunali vengano aumentate al massimo e che tutte le spese di occupazione vengano coperte dall'Italia, come sancito dal Trattato di Pace.

Nell'interesse della classe operaia e di tutti i lavoratori

7) Per garantire il lavoro, assicurare il miglioramento delle condizioni economiche della classe operaia e di tutti i lavoratori e per aumentare il livello sociale di vita, il Fronte Popolare Italo-Slavo chiede:

a) il blocco dei licenziamenti;

b) la gestione dell'Ufficio di collocamento da parte dei Sindacati;

c) la diretta amministrazione, da parte degli assicurati, della Cassa ammalati, dell'Istituto Previdenza Sociale e dell'Istituto per gli Infortuni, da riunirsi in un organismo unico;

d) l'allontanamento dalla Polizia e da tutti gli uffici ed imprese statali e comunali, di coloro che hanno collaborato con il nazifascismo, e, abbandonato il luogo della commissione dei loro crimini, si sono rifugiati nella nostra Zona, trovandosi compiacente aiuto nella loro sistemazione, da parte di chi ne aveva l'interesse.

Per la donna:

8) Per la donna, il Fronte Popolare Italo-Slavo chiede:

a) che a parità di lavoro, le donne siano retribuite in misura uguale agli uomini;

b) che il problema delle donne capofamiglia sia giustamente risolto;

c) che le domestiche vengano considerate operaie e godano perciò degli stessi diritti.

Per la gioventù:

9) Per la gioventù, il Fronte Popolare Italo-Slavo chiede che ai giovani venga data la possibilità di scegliersi la propria strada secondo le proprie capacità ed aspirazioni.

Per la difesa dei contadini e dell'economia agricola

10) Per la difesa dei contadini e dell'economia agricola, il Fronte Popolare Italo-Slavo propugna:

a) il risanamento dell'attuale precaria situazione esistente nella campagna — dovuta alla politica precedente ed attuale della classe dominante che mira alla snazionalizzazione ed al massimo sfruttamento dei contadini — frenando, riguardo alle condizioni specifiche l'abbandono della campagna mediante la concessione di sussidi adeguati per le migliorie agricole e la concessione di crediti a basso tasso di interesse che permettano il potenziamento dell'economia agricola ed il massimo sfruttamento di tutta la terra coltivabile, valorizzando così il lavoro dei produttori locali;

b) la messa in efficienza, previa restituzione dei beni mobili ed immobili, del sistema creditizio-mutualistico, distrutto dal governo fascista con le persecuzioni sociali e nazionali;

c) l'abolizione delle funzioni monopolistiche esercitate dai vecchi organi istituiti dal passato regime, come il Consorzio agrario provinciale, passandone le funzioni ed i privilegi alla Camera per l'agricoltura, da istituirla.

Per il miglioramento della situazione dell'artigianato, della piccola e media industria e commercio e della pesca

11) Per la difesa degli interessi dell'artigianato, del piccolo e medio commercio ed industria nonché della pesca, contro il monopolio esercitato dai grandi, il Fronte Popolare Italo-Slavo propugna:

a) la trasformazione della Camera di Commercio, Industria ed Agricoltura in Camera di Commercio, Industria ed Artigianato, attuandone inoltre il riordinamento e la democratizzazione mediante elezioni, in base ai principi democratici, di tutti gli organi e di tutte le istanze in modo da aver assicurata una giusta partecipazione, negli stessi, dei piccoli e medi commercianti, industriali e degli artigiani in base alla proporzione numerica di questi nei confronti dei grandi e non in base alla potenza economica;

b) lo sviluppo di un largo sistema creditizio a lunga scadenza a favore dell'artigianato, del piccolo e medio commercio e della piccola e media industria;

c) che per la pesca, venga costituita una Camera, eventualmente una Camera di Agricoltura e Pesca, in base alle norme di cui sopra anche per ciò che riguarda la concessione di crediti.

Per una scuola democratica e per una cultura popolare

12) Per la democratizzazione ed il miglioramento della scuola, il Fronte Popolare Italo-Slavo propugna la necessità di provvedere:

a) alla democratizzazione della scuola riformando completamente i programmi scolastici;

b) all'allontanamento dalla stessa e da tutto l'apparato dell'istruzione pubblica di quegli elementi che furono gli esponenti del fascismo ed in special modo allontanando dalla scuola slovena tutti gli insegnanti criminali di guerra, belgardisti ed ustasci.

Per la cultura fisica e lo sport

13) Per l'incremento della cultura fisica e dello sport il Fronte Popolare Italo-Slavo reclama che siano aiutate le iniziative di Enti e Società che tendono a rendere accessibili ai più larghi strati popolari certi rami dello sport che attualmente sono privilegio di una ristretta cerchia di sportivi, e che siano imparzialmente sovvenzionate tutte le organizzazioni sportive.

Per i partigiani, perseguitati ed esonerati politici antifascisti

14) Il Fronte Popolare Italo-Slavo esige un giusto riconoscimento dei diritti dei partigiani, dei perseguitati ed esonerati politici antifascisti e chiede che i Comuni si impegnino:

a) ad assicurare una pensione adeguata alle famiglie dei caduti nella Lotta di Liberazione ed agli invalidi;

b) a garantire il lavoro o la riassunzione al posto di lavoro perduto a causa della guerra e delle persecuzioni fasciste, ai partigiani, perseguitati ed esonerati politici antifascisti;

c) per assicurare un indennizzo corrispondente agli esonerati e perseguitati politici che hanno sofferto danno e patito distruzioni ad opera del fascismo;

d) per dare la possibilità di rieducazione fisica ed abilitazione professionale agli invalidi, onde metterli in condizione di poter esercitare proficuamente un lavoro adeguato al loro stato fisico;

e) ad ottenere dalle Autorità competenti la concessione di licenze per posti di vendita di generi di monopolio, giornali ecc., alle vedove ed agli invalidi della Lotta di Liberazione.

15) Il Fronte Popolare Italo-Slavo propugna un vasto programma inteso ad incrementare l'industria turistica.

II.

Programma amministrativo per il Comune di Trieste.

Nel quadro della soluzione dei problemi fondamentali su accennati il Fronte popolare italo-slavo pone le proprie rivendicazioni concrete riguardanti il Comune di Trieste, che sono le seguenti:

1) LA PIU' AMPIA AUTONOMIA DELL'AMMINISTRAZIONE COMUNALE E LA DEMOCRATIZZAZIONE DELLA STESSA legandola costantemente agli elettori con L'ISTITUZIONE DELLE CONSULTE RIONALI E DI PAESE.

2) Nell'ambito della propria legislazione, per assicurarne la applicazione, la costituzione di un corpo di polizia municipale formato esclusivamente da cittadini abitanti del Comune.

3) IL FRONTE POPOLARE ITALO-SLAVO CHIEDE CHE L'AMMINISTRAZIONE COMUNALE, ORALE E SCRITTA, SIA BILINGUE e che il Comune esiga il principio dell'uguaglianza delle due lingue anche negli altri organi pubblici. Chiede inoltre sia assicurata, nell'assunzione di personale da parte del Comune, LA PIU' COMPLETA EGUALIANZA DEI DUE GRUPPI ETNICI.

4) L'IMPOSTAZIONE DI LAVORI PUBBLICI E LA COSTRUZIONE DI CASE POPOLARI in modo da risolvere il gravissimo problema dell'insufficienza di alloggi arginando nello stesso tempo la disoccupazione. Propugna inoltre IL MASSIMO APPOGGIO ALLE INIZIATIVE NEL CAMPO DELL'EDILIZIA COOPERATIVISTICA.

5) L'adozione di una politica degli alloggi intesa a risolvere il gravissimo problema della casa, mantenendo intanto fermo il blocco degli affitti.

6) Dato che attualmente il patrimonio pubblico viene amministrato senza tener conto della necessità di attenersi ad una politica di stretta economia e, dato che i lavori pubblici vengono impostati senza un piano — in modo che opere di urgente necessità vengono postposte ad altre che non rivestono tale carattere — IL FRONTE POPOLARE ITALO-SLAVO CHIEDE CHE L'IMPOSTAZIONE DEI LAVORI PUBBLICI VENGA CONDOTTA DAI COMUNI ATTRAVERSO UNA PIANIFICAZIONE, ALLA CUI APPROVAZIONE, TRAMITE LE CONSULTE, SIANO CHIAMATI GLI ELETTORI.

7) SI ISTITUISCANO NUOVE AZIENDE ECONOMICHE COMUNALI di vario genere — abolendo per esempio il monopolio esercitato dalla SELVEG, sostituendovi e municipalizzando le imprese di pompe funebri — e si potenzino quelle esistenti, migliorando in tal modo il funzionamento dei servizi pubblici e risolvendo contemporaneamente, con lo spostamento, il grave problema costituito dall'esuberanza di personale nelle amministrazioni ed imprese comunali.

8) Vengano sfruttate razionalmente le possibilità turistiche della zona e si provveda all'istituzione di imprese comunali adeguatamente attrezzate.

9) Onde conseguire la diminuzione dei prezzi, IL FRONTE POPOLARE ITALO-SLAVO PROPUGNA L'ALLARGAMENTO DELLA RETE COOPERATIVISTICA DI CONSUMO usufruendo delle più larghe facilitazioni nell'acquisto di generi di prima necessità sui luoghi di produzione, affidando, soprattutto alle cooperative operaie la funzione calmieratrice, previo ritorno di esse all'amministrazione diretta da parte dei soci. Richiede inoltre L'APPLICAZIONE DEL CONTROLLO DEI PREZZI per la vendita all'ingrosso ed al minuto.

10) Migliorare i servizi pubblici, specie nei collegamenti nella città e dalla stessa con i paesi e frazioni della periferia. MIGLIORARE LA RETE DEGLI IMPIANTI PER LA FORNITURA DI ACQUA E DI LUCE NEI RIONI POPOLARI E PERIFERICI adeguando inoltre i prezzi al potere d'acquisto della popolazione differenziando proporzionalmente i prezzi per il consumo necessario da quelli per gli usi voluttuari.

11) Nei riguardi della sanità pubblica e dell'assistenza sociale, il Fronte Popolare Italo-Slavo chiede:

a) LA DEMOCRATIZZAZIONE DEGLI ENTI ASSISTENZIALI E SANITARI con la partecipazione nei Consigli d'Amministrazione dei rappresentanti dei beneficiari;

b) LA REVISIONE DEGLI ELENCHI DEI POVERI AMPLIANDOLI;

c) di assicurare ai cittadini UNA PRONTA ED EFFICACE ASSISTENZA MEDICA, FARMACEUTICA, OSPEDALIERA, OSTETRICA E PEDIATRICA;

d) IL POTENZIAMENTO DI TUTTE LE ISTITUZIONI ANTITUBERCOLARI, dalle preventive alle sanatoriali e post-sanatoriali;

e) tenendo conto dell'insufficienza attuale, come numero di posti e come igiene, LA COSTRUZIONE DI UN OSPEDALE ADIBITO ESCLUSIVAMENTE ALLA MATERNITA';

f) DI AUMENTARE L'EFFICIENZA E GESTIRE NELLO AMBITO COMUNALE TUTTE LE ISTITUZIONI DI PRONTO SOCCORSO;

g) l'aumento del numero dei CONSULENTI MATERNI istituendo almeno uno per rione;

h) venga istituita, nell'ambito comunale, UNA CASA D'ATTESA PER LE GESTANTI con corsi di istruzione riguardanti l'allevamento dei bambini;

i) CHE TUTTA L'ATTIVITA' ASSISTENZIALE SIA CONCENTRATA PRESSO IL COMUNE, sottraendola in tal modo alla possibilità di influenze politiche dirette;

1) Si provveda, nell'ambito comunale, all'istituzione di case nelle quali le donne sole, specialmente le giovani, possano trovare alloggio ed assistenza adatta, sottraendole così ai pericoli del vizio.

12) PER I PENSIONATI, IL FRONTE POPOLARE ITALO-SLAVO CHIEDE CHE A QUELLI COMUNALI SIANO AUMENTATE LE PENSIONI adeguandole al costo della vita MENTRE PER QUELLI STATALI SOLLECITI L'APPOGGIO DEL COMUNE per ottenere dagli organi competenti il medesimo trattamento.

13) Siano istituiti, nell'ambito comunale, dei CORSI DI CARATTERE EDUCATIVO E DI ADDESTRAMENTO, ATTI A PREPARARE L'ENTRATA DEI GIOVANI NELLA VITA. In special modo i giovani apprendisti devono essere messi in condizione di poter specializzarsi nel proprio mestiere, istituendo SCUOLE COMPLEMENTARI ADEGUATE.

14) Costruire NUOVE COLONIE ESTIVE PER BAMBINI in modo da poter soddisfare alla necessità provvedendo nello stesso tempo alla derequisizione di quelle esistenti. MIGLIORARE INOLTRE L'ATTREZZATURA DEI NIDI D'INFANZIA E DEGLI ASIILI ESISTENTI E CREARE DEI NUOVI per soddisfare ai crescenti bisogni.

15) PER I PAESI E LE FRAZIONI DEL COMUNE, IL FRONTE POPOLARE ITALO-SLAVO CHIEDE:

a) UNA RIFORTE REVISIONE DEL SISTEMA DELLE TASSE ED IMPOSTE, tenendo conto soprattutto della produttività del terreno, onde eliminare la grave pressione fiscale esercitata sui contadini;

b) OGNI APPOGGIO PER LA COSTITUZIONE E L'INCREMENTO DI COOPERATIVE DI ACQUISTI E VENDITE;

c) L'AFFIDAMENTO IN TUTELA ED IN GODIMENTO DEI SINGOLI PAESI E FRAZIONI DEI TERRENI E BOSCHI COMUNALI che si trovano nell'ambito territoriale degli stessi, in particolare dove ciò risulti utile alla collettività comunale;

d) IL MIGLIORAMENTO E LA RIPARAZIONE DELLE STRADE SECONDARIE, attualmente in stato di abbandono;

e) IL COMPLETAMENTO DELLA RETE DI ELETTRIFICAZIONE E DEGLI ACQUEDOTTI, portando la luce elettrica e l'acqua nei posti che ne sono sprovvisti;

f) L'ISTITUZIONE DI RAPIDI COLLEGAMENTI CON LA CITTA' per il trasporto sui mercati dei prodotti ortofrutticoli e del latte;

g) L'ADOZIONE DI TARIFFE DIFFERENZIALI PER L'ACQUA USATA A SCOPO AGRICOLO E DI GIARDINAGGIO.

h) L'ISTITUZIONE DI UNA SCUOLA AGRICOLA SLOVENA E DI CORSI AGRICOLI ITALIANI E SLOVENI, NONCHE' UN EFFICACE PROTEZIONE NEL CAMPO AGRICOLO E ZOOTECNICO con la continua assistenza, di tecnici e specialisti agli agricoltori.

16) NEL CAMPO DELLA SCUOLA E DELLA CULTURA IL FRONTE POPOLARE ITALO-SLAVO CHIEDE:

a) l'istituzione in tutte le scuole dei CONSIGLI DEI GENITORI;

b) LA DEREQUISIZIONE DEGLI EDIFICI SCOLASTICI E DEI RICREATORI;

c) LA COSTRUZIONE DI NUOVE SCUOLE E RICREATORI ed il restauro di quelli esistenti, inquadrando il tutto nel piano generale dei lavori pubblici, tenendo conto soprattutto della necessità assoluta di costituire ricreatori sloveni completamente inestistenti nel Comune.

d) la dotazione delle scuole e dei ricreatori di tutto l'inventario necessario (mobiliario, didattico, ricreativo ecc.);

e) UN'ASSISTENZA MEDICO-SCOLASTICA GENERALE;

f) LA REFEZIONE SCOLASTICA E LA DISTRIBUZIONE GRATUITA AGLI SCOLARI MENO ABBIENTI DEL NECESSARIO ALLA SCUOLA (libri di testo, oggetti c. cancelleria ecc.) COMPRESO L'ABBIGLIAMENTO;

g) l'istituzione di CASE DELLO STUDENTE per coloro che non abitano nella città;

h) l'istituzione di BORSE DI STUDIO per gli studenti diligenti e sprovvisti di mezzi finanziari;

i) la creazione ed il mantenimento di un TEATRO POPOLARE ITALIANO E DI UNO SLOVENO;

1) LA ASSEGNAZIONE secondo giusto criterio di ambienti adatti alle SOCIETA' CULTURALI POPOLARI ITALIANE E SLOVENE PER LA RESTITUZIONE DEGLI AMBIENTI GIA' APPARTENENTI ALLI STESSI e successivamente requisiti;

17) NEL CAMPO DELLO SPORT IL FRONTE POPOLARE ITALO-SLAVO CHIEDE:

a) che sia assicurato un trattamento di parità nei confronti delle Associazioni sportive, nella concessione in uso delle palestre e dei campi da gioco, proporzionalmente al numero degli sportivi attivi, aderenti alle singole associazioni;

b) la costruzione di NUOVI CAMPI SPORTIVI E PALESTRE onde rendere possibile alla gioventù una più intensa attività sportiva;

c) che si provveda all'istituzione di CORSI PER ISTRUZIONE onde elevare ed incrementare la cultura fisica.

GORIŠKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA IN UPRAVE PRIMORSKEGA DNEVNIKA V GORICI - SVETOGORSKA ULICA 42 - TEL. 749

Za samostojno občino v Sovodnjah

Predlogi DFS in neizpolnjene obljube upravnih organov

Ze v naši nedeljski številki smo obravnavali problem reorganizacije nekaterih občin v goriški pokrajini, ki jih je fašizem, čeprav so bile organske in upravno dobre celote, razbil, ker je hotel s tem škoditi njihovim slovenskim prebivalcem. Ob tej priliki smo navedli primer vasi Dol.

Naj navedemo danes še razloge, ki narekujejo potrebo po ustanovitvi samostojne občine v Sovodnjah, ki bi bila ločena od svojega desedanjega centra v Zagradu. Sovodnje z vsemi svojimi podružnicami so bile do leta 1928 samostojna občina, ki jo je ukinil kmetijski fašistični režim. Ponovno vzpostavitev samostojne občine v tem kraju bi torej bila v prvi vrsti

Še nekaj o spletkah „svobodnih“

Čeprav voditelji izdajajo delavske koristi, vendar ostajajo delavci v svoji organizaciji CGIL

Ze prejšnji teden smo opisali v posebnem članku spletke ljudi okrog „Svobodnih sindikatov“. Od Delavske zbornice smo v tej zadevi prejeli še naslednje podatke:

„Svobodni sindikati so prejšnji teden razširili neki letak, s katerim pravijo, da se obrabijo na enotnost med delavstvom teletine in industrije. Ta letak je dragocen dokaz zlonamernosti in zmešnjave. Njihovo edino orožje je to, da zamegljujejo oziroma izstreljujejo Delavsko zbornico s komunistično paritijo, čeprav s tem ne morejo zakriti, da so oni politični prirevski demokratične stranke, to je stranke velposelelnikov in veleindustrijev. Vendar hočemo objasniti pri tem nekatere stvari.

„Svobodni“ pišejo, da hočemo doseči pristanelek k Delavski zbornici tudi z najbolj nizkimi sredstvi in trdit, da delamo mi od Delavske zbornice propagando, češ da bi z vstopom v „Svobodne sindikate“ delavci izboljšali božično nagrado, deli svojih pooblaščenih in da jim bi bila znana tudi draginska doklada. Pozivamo te svobodne sleparje, naj nam navedejo en sam dopis Delavske zbornice ali njeno besedo v tem smislu.

Trdili smo in trdimo še vedno, da je vse, kar so naši delavci lahko dosegli, sad njihove skupne borbe, ki so jo bojevali združeni, ker je njihovo najmočnejše orožje skupna enotnost. Sindikalni razdor povzroča, ošibitev delavskega razreda, ki na la način ne bo imel dovolj moči, da bi nadaljeval uspešno svoj pohod in ne bo moglo delavstvo braniti niti tistega, kar so si priborili. To nam jasno pokaže stališče delodajalcev, odkar so poglavarji demokratizacij izdali delavcem ne spustujoče več sindikalnih svobodnih, direktno napadajo pravice in oblast tovarniških odborov in odgovarjajo s odtolnim smes vsaki zahtevi po izboljšanju ter se necejo spustiti niti v pogajanja. Kakor vidimo je od tu pa do poskusa, da bi pahnili delavce na zaslepe gospodarske položaje, samo še en korak.

Dejstvo, da voditelji izdajajo kotni delavskega razreda, s tem da povzročajo celo vrsto razkolov, pa še ne more uničiti resnice, da ima CGIL organizirane v svojih vrstah delavce vseh strank in tudi one brez stranke, kakor tudi delavce vseh verzoropred. V prvih štirih mesecih tekočega leta je 4 milijoni 495.309 delavcev ponovno izrazilo svoje zaupanje CGIL. Ali so vsi ti komunisti? Ne pretiravajmo! Kar se pa tiče pomena in spoštovanja demokracije prav gotovo niso demokratični tisti, ki bi mogli dajati o njej lekcije Delavski zbornici.

Z razširjenjem raznih okrožnic in pozivov nimajo komunisti ničesar opraviti. Njihovo jezuitstvo ne bo skrillo njihove navidezne ignorance. Oni prav dobro vedo, da privlačijo za bližnje državne kongrese CGIL vse struje na svoje stranske posebne spremenice, ki jih pošiljajo na sedeže Delavskih zbornic, da bi jih razširili med delavstvom. Če „svobodni“ simulirajo

„Kaj naj delamo na izjavljanju, da se vse življenje z največjo muko in odgovorju obratno skočimo in jo tuhašamo čuva, ker ni to njeno lastnina materialna, ampak tudi moralna. Zato tekoča prenaša spremembe v odnosu do njegovega gospodarstva. Nespametno bi bilo, če bi zahtevali od starega moža, da z lahakoto razume nov življenjski utrip, nove naloge v družbeno gospodarski ureditvi in vdanu ter brez vsakega notranjega upora sledi protubratu, zlasti še, ko mu je — kot mi je dejal ta kmet — us njegovo mladost poteg Trst. A je takoj tudi dostavil: „Tisti Trst, ki nam je sicer dal ko kriha, a vedno na naš račun in pod pogoj, ki jih je enoglasno samo vedno, trdo garanje. Mi smo delali drugim, mladina gradi sebi. To, kar sama ustvari, bo znala tudi ceniti. Skoda, da nimam vsaj dvajset let manjši.“

Kakor ta, so mi tudi drugi med drugim mnogo omenjali zadrage — nove zadrage, kakor se sami tržajo. Te so na dnevnem redu in o njih razpravljajo. Kaj bi ne, če pa prav to gibanje tako globoko posega v njihove gospodarske odnose. Pri tem vprašanju trčijo na vrsto pristaje, neodločenosti in protivničnosti. Takih protivnikov, ki jim zadrage, zlasti one svojega tipa, o katerih bomo že spregovorili — ne gredo v račun, ni mnogo na

„Viva il duce“

Prejšnji teden je uredništvo nekega demokratičnega lista iz Gorice poslalo po pošti en izvod svojega časopisa svojemu naročniku v Trstu. Tamkajšnji poštni urad pa ne samo, da ni izročil pošiljke naslovljenca, ampak je uredništvo čez nekaj dni prejel list nazaj. Na notranji strani je neznana roka prilepila listič, na katerem je bil narisana fašistična spona in poleg je stal napis: „Viva il duce, morte ai traditori“ (Živel duce in smrt izdajalcem).

Gospod poštni ravnatelj v Trstu gotovo pušča veliko svobodo svojim podrejenim, da se lahko bavijo s takimi posli. Ali pa je to morala del programa za bodoče občinske volitve v Trstu, s katerim naj bi hoteli podpreti MSI in njim sorodne možakarje?

Spotakljivi kamen

Včeraj jutraj je 59-letno gospodinjico Amarilli Eno iz ul. Rabatta 10 poškalo nesreča na dvorišču. Sto in stokrat je seveda prehodila to dvorišče in dobro poznala vsak kotiček, toda včeraj se je spotaknila ob kamen in padla. Pri padcu se je teže ranila v desno koleno. Zenska si je krivavečo rano za silo obvezala in šla na Zeleni križ, da bi ji jo tam razkužili. Toda rana ni bila tako majhna in jo je zato Zeleni križ odpeljal v mestno bolnico, kjer so delo lahko bolje opravili.

Podpora brezposelnim

Vsi brezposelni naj se jutri dne 1. junija od 11. do 12. zglasijo v dvorani občinskega sveta, kjer bodo prejeli podporo, katere razdeljevala je bilo napovedano za 2. junija.

Čevlji za upokoence

Obeščamo vse upokoence, da so rok za predložitev pokojniške knjižice za prejem nakazila Unrra podaljšan do zaključne dne 7. junija. Nekazila, s katerim se bodo dvignili čevlji, so deležni vsi upokoenci razen vojnih.

Nesrečen sprehod

V nedeljo je 29-letni Rafael Glesić iz ul. Giustiniani št. 45 zasedal svoj motorno kolo in se odpeljal v mesto, odkoder je nameraval napraviti sprehod po furianski nižini. Toda sredi poti se je premislil in odšel po prijatelja v Podturn. Ko pa pride na trg in napravi ovinek, se iz njegovega motorja razvije velik plamen, ki opече Glesića po obrazu in rokah.

Mladenčič je bilo zaradi opeklin tako slabo in če bi mu prisotni takoli ne priskočili na pomoč, bi se prav gotovo zgredil na tla. Podturnčani so motor ovili s platnom in tako pogasili ogenj. Nato so poklicali Zeleni križ, ki je Glesića odpeljal v mestno bolnico, kjer so ga namazali in obvezali ter odpeljali domov.

ISTRSKI DNEVNIK

PODRUŽNICA UREDNIŠTVA PRIMORSKEGA DNEVNIKA V KOPRU - ULICA C. BATTISTI 301/a PRITL. - TEL. 70

Čebelarstvo in zadruga

Ker imamo pri nas vse možnosti za razvoj čebelarstva, bi bilo potrebno, da se pričnejo baviti s to panogo kmečke obdelovalne zadruga v okviru svojega celotnega obrata

O čebelarstvu, tej važni panogi kmetijstva, smo pri nas že mnogo pisali in razpravljali. Toda kljub temu, da se v zadnjem času začeli zanimati zanj tudi nekateri mlajši ljudje, ni doseglo onega razmaha, ki bi ga lahko in ki ga zasluži.

Ce kje, ima čebelarstvo pri nas mnogo možnosti za razvoj. V vsem našem okrožju je dovolj pašne za čebele. Koprščina ima mnogo raznovrstnih sadnega drevja, ki v poletnih nekaj mesecih zaporedoma nudijo čebelarjem zelo dobro hrano. Ravno tako so akacije izvrstna pašna za čebele. Poleg tega najdemo čebele dovolj pašne tudi po travnikih, deteljicah in vrtovih, nekaj tudi v redkih gozdovih.

V Bučinih je na razpolago druga vrsta hrane za čebele. Posebno v vzhodnih predelih, kjer je več gozdov, je več gozdne hrane, na zapadnem delu so pa deteljiska, ki nudijo čebelarjem izdatno hrano.

Kmetijske zadruga, toliko kmetoz kot kmetnaproze imajo v tej panogi široko polje dela, da ne doknadajo to, kar niso mogli napraviti zasebniki.

Z razširjenjem čebelarstva bi imeli naši kmetovalci dvojno dobiček, enega z oplojevanjem sadja in drugih rastlin, drugi s pridelekom medu in voska.

Do sedaj se bavijo s čebelarstvom samo ljubitelji te panoge gospodarstva, ki se bavijo s tem iz radovednosti ali iz športnega nagnenja ter največ površno. Vsakdo mo po en, dva, največ tri panje. V vsem okrožju je 10 čebelarjev, ki se bavijo zares sistematično s čebelarstvom. Je pa dana čebelarstvo, posebno v začetku, precej draga stvar in mnogi ljubitelji se je zaradi pomanjkanja dovoljnih sredstev ne upajo začeti. Ravno zaradi tega bi se s tem morale baviti zadruga v svojih kmetijskih gospodarstvih, ali pa v kmečkih obdelovalnih združenjih v okviru svojega celotnega obrata. Za virum bi bilo to toliko bolj olajšanje, ker bi se bavile z večjim številom panjev in bi laže nabavile potrebno orodje, umetno sate, jare in panje, kakor pa posamezniki. Poleg tega imajo zadruga večjo izbiro zado sposobnih ljudi in možnost vzgajanja kadrov.

Za dvig čebelarstva in za zainteresiranje mladine za to panogo bi morale zadruga organizirati v Koprju.

Predlog IV. iz Skocijana št. 10 je zgubil dne 30. maja t. l. v Koprju listino, v kateri je bilo nekaj denarja in razne listine, med njimi tudi osebnia izkaznica.

Lastnik prosi poštelnega najditelja, naj mu vrne zgubljene stvari proti primerni nagradi in povračilu stroškov ali na njegovem domu v Skocijanu št. 10, ali pa naj izroči najdeno pri podružnici Primorskega dnevnika v Koprju.

ZGUBIL JE LISTNICO Z OSEBNO IZKAZNICO

Predlog IV. iz Skocijana št. 10 je zgubil dne 30. maja t. l. v Koprju listino, v kateri je bilo nekaj denarja in razne listine, med njimi tudi osebnia izkaznica.

Lastnik prosi poštelnega najditelja, naj mu vrne zgubljene stvari proti primerni nagradi in povračilu stroškov ali na njegovem domu v Skocijanu št. 10, ali pa naj izroči najdeno pri podružnici Primorskega dnevnika v Koprju.

ZGUBIL JE LISTNICO Z OSEBNO IZKAZNICO

Predlog IV. iz Skocijana št. 10 je zgubil dne 30. maja t. l. v Koprju listino, v kateri je bilo nekaj denarja in razne listine, med njimi tudi osebnia izkaznica.

Lastnik prosi poštelnega najditelja, naj mu vrne zgubljene stvari proti primerni nagradi in povračilu stroškov ali na njegovem domu v Skocijanu št. 10, ali pa naj izroči najdeno pri podružnici Primorskega dnevnika v Koprju.

ZGUBIL JE LISTNICO Z OSEBNO IZKAZNICO

Predlog IV. iz Skocijana št. 10 je zgubil dne 30. maja t. l. v Koprju listino, v kateri je bilo nekaj denarja in razne listine, med njimi tudi osebnia izkaznica.

Lastnik prosi poštelnega najditelja, naj mu vrne zgubljene stvari proti primerni nagradi in povračilu stroškov ali na njegovem domu v Skocijanu št. 10, ali pa naj izroči najdeno pri podružnici Primorskega dnevnika v Koprju.

ZGUBIL JE LISTNICO Z OSEBNO IZKAZNICO

Seja občinskega sveta na gradu

Z začetkom ob 16. uri se je vršila včeraj izredna seja občinskega sveta v dvorani deželnih stanov na goriškem gradu.

Na tem zasedanju so poleg čitanja in odobritve zadnjega zapisnika ter županovih poročil odobrili še vrsto sklepov občinskega odbora, predvsem glede popravila cest, ureditve plačilne lestvice občinskih namerščen, imenovanje davčnih komisij in drugih občinskih problemov. Podrobnosti o poteku seje bomo objavili jutri.

Brezposelnost in prestopniki meje

Včeraj so obmejni stražniki v Goričarirali v bližini državne meje 30-letnega Tonella Celestija iz Smartnega pri Tilmentu in 28-letnega Castellana Avgusta iz Valvasore. Oba sta se namreč sumljivo sprehajala vzdolž boveče žice in zato v stražniški vzbudila sum, da hočeta prekoračiti. Ob aretaciji sta imenovana tudi priznala svojo namero in povedala, da sta se dalj časa brezposelna in da v takem stanju ne moreta več vzdržati v domovini. Odpeljali so jih v goriške zapore, kjer bosta morala počakati do soodne razprave.

Davek na tkanine

Obeščamo, da dne 3. junija s padce zadnji rok za plačilo na pristojnem odseku pokrajinskega zbirališča mesečnega obroka davka na proizvodnjo tkanin, umetnega in naravnega predvsa. Veljaven je še vedno rok zakonski strpnosti, ki s padce 20 dni po določenem roku.

Babiči

Tekmovanje „Za Tita“ in odlikovanec prvomajskega tekmovalja v Babičih

Malo smo zakasneli z opisom, kako je ljudstvo v naši vasi sprejelo tekmovalje „Za Tita“. Tega se je udeležilo 194 osebe, mladine in starejših domačinov, ki so napravili vsega skupaj 809 delovnih ur. Največ so za združni dom v Mareziji pripravljali kamenje za zidanje. Napravili so ga nad 80 metrov. Končalo pa se je tekmovalstvo prav na rojstni dan maršala Tita. Taktar je 30 oseb popravljalo pot v Truihauk.

Tudi naša vasa ima odlikovance od tekmovalja za 1. maj in sicer 2 z zlato, 6 s srebrno in 8 z bronasto značko.

Zlato so dobili: Kozen Lucijan in Babič Viktor, srebrno pa Olenič Vitko, Morancina Mario, Babič Anton, mladinka Olenič Jordan, zopet Babič Anton in Koren Slobodan. Bronasto značko so prejeli sledeči: Babič Anton, Bržan Franc, Babič Anton, Peroša Josip, mladinka Belič Lucijana, Babič Miranda, Koren Lado in Umer Gvido.

Krajevni odbor ISAU v Babičih je poslal tovrstno Titu pozdravno pismo, v katerem mu poleg čestitk za rojstni dan izraža neomajno vdanost.

B. F.

Sv. Marija na Krasu

Vojski JA pomagajo združnikom

Ze večkrat smo bili priča povezanosti naše vojske z istrskim ljudstvom. Isti zgled tesnega sodelovanja med vojakom in kmetom ter delavcem smo opazovali nedavno v kraju Sv. Marija na Krasu. Nekateri oddelki vojske JA, ki so nastanjeni v Bujah, obiskali so združni kolektiv v tej vasi.

Pri tem obisku so vojski, podv. častniki in gostniki, brez razlike na njihov službeni položaj pomagali na zemljiških tamkajšnje zadruga s prostovoljnimi delom.

Podobno je bilo tudi v Bujah. Branzanji. Tja pa so prišli vojski JA iz Brtonigle ter obiskali poljedelski kolektiv Buj-Brazzanja. Vojski je vse čas od 10 dopoldne pa tja po 17. ure čvrsto delali. V tem času so nasadili 15.000 trti.

Povsod so sprejeli vaščani jugoslovansko vojsko prijazno, zlasti ko so videli, da hoče biti jugoslovanski vojski kot v času borbe proti okupatorju, ki je šlo za osvoboditev, z ljudstvom, ko mu je treba pomagati pri izvršitvi njegovega gospodarskega plana in s tem pri dosegu cilja, ki obstoji v izboljšanju življenjskih pogojev.

Semečičan.

IZ SVOBODNE GORIŠKE

Kulturni festival v idrijskem okraju

Svoboda, ki je zasijala ljudstvu na priključenem ozemlju, je odprla neusahljiv vir kulturno umetniške tvornosti. Pod fašistično Italijo niso smeli naši bratje odstraniti meje kakor ne mi, niti zapeti slovenske pesmi. Naši ljudje so tista leta preživeli v neprestani skrbi za obstanek in v strahu pred jutrišnjim dnem. Vedno jim je grozil zapor in konfinacija.

Po priključitvi pa so se naši srenejši bratje izživeli. V svojem zadovoljstvu, da so vendar dosegli svobodo, o kateri jim je bilo povsedano celo sanjati, si z neumorno delavnostjo gradilo boljše bodočnost in se poleg dela udeležujo na prosvetnem polju, da bi se čimprej utešili neuglasno željo po slovenski kulturi.

Tako so se pričeli v letošnji pomladi v idrijskem okraju pripravljati na festival ljudske prosvete. Več kot polovica vasi hoče pri tem sodelovati. Vsi se pridno in brez odlašanja vadijo v petju, godbi, dramatik in baletu. Na tem festivalu, ki bo pokazal dosežene uspehe v manj kot dveh letih, bo tekumovalo okrog 20 igralskih družin. Nastopali bodo z najboljšimi sodobnimi igrami in se tako oddolžili velikemu deležu, ki ga domovina pričakuje od prosvetnih delavcev za izgradnjo socializma. Kakor za druge, in industrija ustvarjajo socialistično gospodarstvo, tako je cilj prosvete ustvariti socialističnega človeka.

S prireditelji, igrami in drugim dejstvom bo ljudska prosveta mnogo pripomogla k vzgoji povsem novega človeka.

Orožniki in vinski brate

Pred dnevi so orožniki iz Slovenca pri Moši opazili na ulici moža, ki si je zaradi prevelike količine zavzete pljače slabo držal na nogah in z nenavadno razvnanim jezikom nadlegoval mimoidoče. Orožniki so moža kljub njegovemu odporu legitimirali in odpeljali na komando, da se mu tam skadi iz glave.

Bil je to 44 letni Ivan Pittullo. Ki se bo moral zaradi predačnosti zlati kapljici zagovarjati v kratkem še pred sodnijo.

S pločvino se je ranil

Pred dnevi je moral rešiti avto goriškega Zelenega križa v Standeru po 17-letnega Rudolfa Mahoviča, ki si je teže ranil sredinec in kazalec desne roke pri zvižanju pločvine plošče. Odpeljali so ga v bolnico Brigata Pavia, kjer so mu rane razkužili in ga obvezali. Zdravil se bo okrog 15 dni.

Ostala je brez zlate verzičice

Te dni je gospodinja Helena Sauli iz Semeške ul. št. 16 prijavila tukajšnji kvesturi, da so ji neznanec snuknili z vratu zlato verzičico z obsegom vredno okrog 10.000 lir. Policija preiskuje.

Upravni tečajniki v Strunjanu pri tekmovalju „Za Tita“

V pričetku meseca aprila t. l. je Istrski okrožni ljudski odbor organiziral upravni tečaj z namenom, da se v tem tečaju usposobi čim večje število mladih, ukolajnih in sposobnih tovaršev in tovaršic za upravno službo. S tem naj se izkristi olajša vprašanje kadra upravnih namestencev, ki postaja vse bolj pereče pri izgradnji ljudski oblasti.

Tečajniki se polno zavedamo svojih dolžnosti, ciljev, za katere je bil tečaj ustanovljen. Zato vlagamo z veseljem vsvo voljo in trud rade volje za čim bolj uspeh in s tem za usposobitev pri bodočem delu, ki nas čaka po končanem tečaju.

Obiskovanje predavanj in študijskih krožkov nas zapojejo od rane jutranje ure do poznega večera, vendar najdemo še vedno tudi nekaj časa za gojitev fizkulture.

Razumljivo, da smo pri prvomajskem nastopu prav vsi sodelovali in da smo tudi sedaj pri tekmovalju „Za Tita“ prevzete obveze razen v enem primeru 100 odstotno izvršili. Tako smo v okviru tega tekmovalja naredili 648 ur prostovoljnega dela, organizirali dva izleta, eno kulturno predavanje, eno prosvetno prireditve skupno z ostalimi tečajniki v Strunjanu ter ustalovili pevski krožek, ki kaže sicer še marsikatero začetniško hudo, ki pa bo z vztrajnostjo golovo imel uspehe.

Tudi za predvoljno mladinsko tekmovalje smo si zadali obveze, katere moramo in jih tudi bomo 100 odstotno izvršili.

Za spopolnitev politične izobrazbe našega mladinskega aktivna smo uvedli študijske sestance, naročili mladinske liste in dvakratno dvignili mladinsko članarino.

Z nadaljnjo vztrajnostjo in poglavitno disciplino upamo, da se ljudska oblast ne bo varala v nas. S tem bomo izkazali samo dolžno hvalenost nadrejenim organom, ki io nam omogočijo razširitev našega strokovnega in političnega obzora.

TECAJNIKI.

Pri delu je vladalo veselo razpoloženje. Ob plačanju delavske za-

stave smo res udarniško delali. Razpoloženje je bilo tem večje, ker smo se zavedali, da proslavljamo s tem Titov rojstni dan. Delo smo končali z geslom: „Vsi in vse za čimprejno odkritje spomenika padlim borcem!“

ALI PODPIRAS SLOVENSKI NAPREDNI TISK?

nega tekmovalja „Za Tita“. Ti uspehi so pokazali visoko zavesl ljudski, da je pod Titovim vodstvom prebrodilo najtežje razdobje svoje zgodovine in si priborilo z njim na čelu svobodo!

Pomjan in Fjeroga z okoliš 33 dali za Titovo tekmovalje 980 prostovoljnih ur. Pri tem tekmovalju so bili nagrajeni najboljši in sicer: Roje Silvo, 16 letni sin padlega brca, z zlato značko, Omanen Franc, stari in zavedni vaščan, s srebrno značko, Peroša Lazar, Peroša Anton, Jerman Anton in Razman Karol pa z bronasto značko.

Na odlikovanje je imel kratek nagovor tov. Benčič Herman, ki jih pozval, naj začeto delo nadaljujejo vse do tedaj, ko bo dokončno zgrajen socializem tudi v Istrskem okrožju. Ljudstvo je z burnim ploskanjem pozdravilo nove udarnike Titovega tekmovalja, ki so obljubili, da z delom ne bodo prenehali dotlej, dokler ne bodo doseženi vsi gospodarski in politični cilji delovnega ljudstva.

Na dan 25. maja pa smo delali udarniško na prostoru, kjer bo stal spomenik padlim borcem. Na delu je bilo dan 50 ljudi vasi Pomjan in Fjeroga, kakor tudi trije vojski, ki so prepejali nad 17 me:ov zemlje in nad 35 hi vode za gasitev apna.

Pri delu je vladalo veselo razpoloženje. Ob plačanju delavske za-

stave smo res udarniško delali. Razpoloženje je bilo tem večje, ker smo se zavedali, da proslavljamo s tem Titov rojstni dan. Delo smo končali z geslom: „Vsi in vse za čimprejno odkritje spomenika padlim borcem!“

TECAJNIKI.

(Nadaljevanje sledi)

S Krasa za Kras in druge

Kmet, poceni prodaja, drago kupuj.

Kapitalistova moč in oblast pa je mogoča samo tedaj, ko si prilašti one pogoje, brez katerih je obstoj družbe nemogoč. To so produktivna sredstva, predvsem zemlja z vsem svojim bogastvom v svojem osrčju (rude) in nad njim (gozdovi, plodna zemlja, stavbe itd.). Te si je prilastil. To je ena stran kapitalistove moči.

Druge pa so produktivna sila, ki je delovno ljudstvo s svojimi izkušnjami in navadami ter orodje in stroji, ki pridelujejo, predelujejo (izdelujejo), preoblikujejo sredstva za kritje naših potreb, in tehnične pridobitve. Tu di to kapitalizem temeljito izkoristi in si podreje znanstvene in tehnične pridobitve. S svojimi gospodarskimi ustanovami, industrijskimi veleobrati, prometnimi sredstvi, trgovino, bankami in raznimi organizacijami (delniškimi družbami, trusti, karteli, itd.) predstavlja države v državah.

Kdo more trditi, da ni propadale delovnih množic posledica kapitalizma? Ali ne živi ta samo od uzakonega ropa, od ogromnih dobičkov, ki mu jih je množice ustvarjajo ali plačujejo kot njegova delovna (produktivna) sila in kot potrošniki njegovega blaga? Nesporazmerje med cenami kmetijskih in industrijskih proizvodov — tako imenovane eskarje — igra svojo pogubno vlogo in poje svoj stalni referat.

Kmet, poceni prodaja, drago kupuj.

Kapitalistova moč in oblast pa je mogoča samo tedaj, ko si prilašti one pogoje, brez katerih je obstoj družbe nemogoč. To so produktivna sredstva, predvsem zemlja z vsem svojim bogastvom v svojem osrčju (rude) in nad njim (gozdovi, plodna zemlja, stavbe itd.). Te si je prilastil. To je ena stran kapitalistove moči.

Druge pa so produktivna sila, ki je delovno ljudstvo s svojimi izkušnjami in navadami ter orodje in stroji, ki pridelujejo, predelujejo (izdelujejo), preoblikujejo sredstva za kritje naših potreb, in tehnične pridobitve. Tu di to kapitalizem temeljito izkoristi in si podreje znanstvene in tehnične pridobitve. S svojimi gospodarskimi ustanovami, industrijskimi veleobrati, prometnimi sredstvi, trgovino, bankami in raznimi organizacijami (delniškimi družbami, trusti, karteli, itd.) predstavlja države v državah.

